

EL APOCALIPSIS DE SAN JUAN

La revelación de Jesucristo

1 Nan huin ni nuguan' digyán Jesucristo rian ni tsínj 'yaj sun rian sij. Ní Yan'anj huin si digyán ni nuguan' nan rian Jesucristo huin ni nuguan' gahuin rá'yanj. Ní ga'níj Jesucristo si-ángel sij ga'na' guini'inj ni nuguan' nan huinj Juan tsínj 'yaj sun rian Jesucristo. ²Ní huēj huin 'ngo tsínj nata' si-nuguan' Yan'anj rian ni ngüi daj rún' gataj snan'anj Jesucristo riānj. Ní hué daj 'yā nga daran' si guini'inj. ³Ngaa ní hua 'ueé rian ni ngüi aya ni nuguan' nan nga ni ngüi unun ni nuguan' nan huin si-nuguan' Yan'anj. Ní hua 'ueé rian ni sij sisi dagahuin ni sij si ataj ni nuguan' nan. Daj si hua gahuin nichrun' güi ngaa gahuin daj rún' ataj ni nuguan' nan.

Salutaciones a las siete iglesias

⁴Huēj huin Juan. Ní a'nī yanj carta nan huaj rian án re' huin ín re' ichij xi'nin' ni ngüi nico' Jesucristo man estado Asia. Ní huin ruhuāj sisi gui'yaj Yan'anj sinduj rian ni é re', ní gahuin din'inj ruhua ni é re', gui'yaj Yan'anj nej. Nne Yan'anj acuan'. Ní hué Yan'anj gane asij sini. Ní hué Yan'anj huin si

ga'na' ruhua' yún. Ní hué daj huin ruhuāj si gui'yaj ichij Espíritu Santo sinduj rian án re', ní gahuin din'inj ruhua á re'. Ní ichij Espíritu Santo daj niquin' rian nne man'an Yan'anj. ⁵Ní daj rún' huin ruhuāj si gui'yaj Yan'anj nga ichij Espíritu Santo daj nga ni é re', ní hué daj huin ruhuāj si gui'yaj Jesucristo nga á re' huin sij 'ngo tsínj a'mi nuguan' xanga'. Ní Jesucristo huin si ganá'nij sini scanij ni níman. Ní hué sij nicaaj sun rian ni rey man chruhua xungüi nan.

Ní 'lī ruhua Cristo ni'yaj sij né'. Ní ganani né' rian si-gaquin' né' xi'f si gayanj si-tun man'an sij xi'f né'. ⁶Ní gui'yaj sij sisi guinicaj né' sun gahuin né' rey nga sij. Ní gui'yaj sij sisi gahuin né' chrej rian chrej sij huin Yan'anj. Ní huin ruhuāj sisi ga'mi sa' niganj ni ngüi xi'f sij. Ní niganj guinicaj sij fuerza ruhuāj aj. Amén.

⁷Ní'yaj né' sisi ga'na' Cristo rian nga. Ní daran' ni ngüi guini'i sij. Ní guini'i ni tsínj ga'ui' gaquj sij nej. Ní ganani ruhua daran' ni ngüi man chruhua xungüi ngaa guini'i ni sij ga'na' sij. Ní ngaa ga'na' sij, ní gaco daran' ni ngüi man chruhua xungüi xi'f gaquin' da'ui ni sij. Hué daj gahuin xanga'. Amén.

⁸Ni ataj Señor:

—Huēj huin 'ngo tsínj gu'naj Alfa nga tsínj gu'naj Omega. Daj si Alfa huin letra gaxi'í asij sini yan. Ni Omega huin letra nico' da ne' rucu. Ni huēj huin tsínj nne acuan'. Ni huēj gane asij sini. Ni huēj ga'na' ruhua' yūnj. Ni huēj nicaj daran' fuerza. —Daj ataj Señor.

Una visión del Hijo del Hombre

⁹Huēj huin Juan, ni jnān huin ín re'. Ni ran' nuguan'ānj sayun nga á re'. Ni guinicaj sun nuguan'an né' rian nicaj sun Yan'anj. Ni gahuin nucuj ruhua daran' né' gui'yaj fuerza né' nga sayun 'na' rian né'. Ni gahuin nucuj ruhua né', gui'yaj Jesucristo. Hué dan ni riqui 'ngo yo'ój gu'naj Patmos huin 'ngo yu'uj ngaj dani nnee yan'anj. Ni yu'uj daj ganēj, gui'yaj ni tsínj unun' ngāj xi'í si ga'mi si-nuguan' Yan'anj rian ni ngüi huin nuguan' xanga' ga'mi Jesucristo. ¹⁰Ni 'ngo güi nico' né' Yan'anj, ni ga'nij Espíritu Santo nuguan' sa' ga'na' chruhua nimānj. Ni gunūnj 'ngo nane ga'mi nucuj ne' rucūj. Ni daj rún' a'yanj 'ngo trompeta, ni hué daj gunūnj 'ngo nane nucuj daj. ¹¹Ni gataj nane daj gunūnj:

—Huēj huin tsínj gu'naj Alfa nga tsínj gu'naj Omega. Daj si huēj huin si gaxi'í asij sini yan. Ni huēj huin si ga'na' da rucu nej. Garun re' si guini'í re' rian yanj libro. Ni ga'nij re' libro daj rian ichij xi'nin' ni ngüi nico' man'ānj man estado Asia. Man ni sij xuman' Efeso nga xuman' Esmirna nej, xuman' Pérgamo nga xuman' Tiatira nej, xuman' Sardis nga xuman' Filadelfia nej, xuman'

Laodicea nej. —Daj gataj nane daj gunūnj.

¹²Ni nanicā ni'yā sisi un sin huin nane ga'mi daj. Ni ngaa guini'yā, ni guini'ínj ichij candelero huin gaga' oro. ¹³Ni dani ichij candelero daj guini'ínj daj rún' hua 'ngo da'nij ni ngüi hua 'ngo tsínj guini'ínj. Ni nun sij 'ngo atsij xacan. Ni nicoj da xá xi'í sij. Ni anumi 'ngo nnij sincho huin oro xi'yanj sij. ¹⁴Ni rún' hua to xachij gatsi hua sa' hua chra sij nga huué chra sij. Asi rún' hua yu'ue' gatsi huaj nej. Ni rún' hua rian aca yan'an hua rundij rian sij. ¹⁵Ni daj rún' aca gaga' mmij ngaa gaca rian yan'an, ni hué daj ran nungüej dacój sij. Ni daj rún' huin rian garin nin' ruhua nico' quin nnee, ni hué daj nucuj si-nane sij. ¹⁶Ni nicaj sij ichij yati' ne' chrej ra'a sa' sij. Ni gahui 'ngo espada hua huij rian du'ua sij. Ni daj rún' 'yaj güi ngaa xiguin sa'aj, ni hué daj ran rian sij.

¹⁷Ni ngaa guini'ínj sij, ni rún' huin níman huinj ganatū xi'í sij. Sanj guta' sij ra'a sa' sij riānj. Ni gataj sij gunūnj:

—Si guxu'u'í re' mánj. Huēj huin si ga'na' asij sini yan. Ni huēj huin si ga'na' da rucu. ¹⁸Ni huēj huin si hua ni'na'. Asij ni gahuij. Sanj niganj nin' hua ni'nāj yyaj. Amén. Ni nicaj sūnj rian ni níman nga rian man ni níman nej.

¹⁹Xi'í daj ni garun re' nuguan' rian yanj xi'í si hua guini'í re'. Ni garun re' si guini'í re' acuan'. Ni garun re' xi'í ni rasun ga'na' da ne' rucu nej. ²⁰Ni nan huin si ruhuaj gata ichij yati' guini'í re' nicaj ne' chrej ra'a sa'āj nga ichij candelero huin oro daj: Ni ichij yati' daj huin

ni ángel nicaj sun rian ichij xi'nin' ni ngüi nico' man'anj. Ní ichij candelero daj huin ichij xi'nin' ni ngüi nico' man'anj. —Daj gataj sij.

Mensaje a las siete iglesias:

El mensaje a Éfeso

2 Ngaa nî gataj ruhua' yún sij gunünj:

—Garun re' yanj carta ga'nij re' huaj rian ángel nicaj sun rian xi'nin' ni ngüi nico' man'anj man xuman' Efeso. Ní gataj re' gunun ni sij: “Huēj huin tsínj nicaj ichij yati' ne' chrej ra'a sa'aj. Ní achē scanij ichij candelero huin oro. ²Ní ni'inj daj 'yaj ni é re'. Ní ni'inj sisi nucuaj 'yaj sun ni é re'. Ní ni'inj daj gunucuaj ni é re' rian sayun. Ní ni'inj sisi na'uej ruhua á re' nga si 'yaj ni tsínj quij. Ní hué daj ni'inj sisi xacaj ni é re' cuenta daj hua ni tsínj ataj sisi huin ni sij apóstol. Sanj sé ni sij huin mánj. Ní xacaj ni é re' cuenta sisi tsínj digya' yun'unj huin ni sij. ³Ní guiran' ni é re' sayun. Sanj ga'nin' ruhua á re' nga sayun daj. Ní gui'yaj sun nucuaj á re' xi'í si 'i ruhua á re' ni'yaj á re' man'anj. Ní nun guere' ruhua á re'. ⁴Sanj nicā 'ngo nuguan' xi'í a ni é re': Ní nuguan' nan huin sisi nitaj si 'i ruhua á re' ni'yaj á re' man'anj daj rún' ga 'i ruhua á re' asij sini. ⁵Xi'í daj nî ganun ruhua á re' daj gui'yaj á re' asij sini. Ní nanicaj ruhua á re' nanico' ni é re' man'anj. Ní gui'yaj á re' daj rún' gui'yaj á re' asij sini. Ní sisi nitaj, nî guchil' ra'yan rian man án re'. Ní sisi si nanicaj ruhua á re', nî ga'nē si-candelero ni é re' rian niquinj. ⁶Sanj dugu'naj 'yaj á re': Nun huin

xan' ruhua á re' ni'yaj á re' si 'yaj ni tsínj Nicolaítas. Daj si hué daj nun huin xan' ruhuaj ni'ya si 'yaj ni sij nej. ⁷Ní sisi nun chraquij a ni é re', nî hua nian si gunun a ni é re' si ataj Espíritu Santo rian ni xi'nin' ni ngüi nico' man'anj: Tsínj gunucuaj gui'yaj gana rian ni nuguan' quij, nî ga'uuj sisi xa ni sij si ayu chra chrun 'yaj si game niganj ni ngüi. Ní niquin' chrun daj dani rian hua sa' nne Yan'anj.” Daj gataj re' gunun ni sij aj. —Daj gataj Jesús gunünj.

El mensaje a Esmirna

⁸Ngaa nî gataj ruhua' yún sij gunünj:

—Hué daj garun re' yanj carta ga'nij re' huaj rian ángel nicaj sun rian xi'nin' ni ngüi nico' man'anj man xuman' Esmirna. Ní gataj re' gunun ni sij: “Huēj huin si a'mi nuguan' nan. Ní huēj huin si ga'na' asij sini yan. Ní huēj huin si ga'na' dā rucu. Ní gahuij. Ní ganá'nij ruhua' yünj nej. ⁹Ní ni'inj daj guiran' ni é re' sayun. Ní ni'inj daj yaco guiran' ni é re'. Sanj xuru'ue huin ín re' rian Yan'anj. Ní ni'inj daj a'mi quij ni tsínj ataj sisi huin ni sij ni tsínj israelita. Sanj sé ni sij huin mánj. Ní a'mi quij ni sij xi'í ni é re'. Maan si huin ni sij 'ngo xi'nin' ni tsínj nico' sichre Satanás. ¹⁰Ní si guxu'ui' ni é re' nga sayun guiran' ni é re'. Daj si ga'nij sichre da'aj á re' ducuaga' gunun ni é re'. Ngaa nî xacaj sichre cuenta sisi yya gahuin ran xanga' niman ni é re'. Ngaa nî guiran' ni é re' sayun ichi' güi. Sanj ga nica ruhua á re' da' güi gahui' ni é re'. Ngaa nî riquij 'ngo corona huin 'ngo premio gui'yaj si

gane niganj ni é re' nga Yan'anj. ¹¹Ni sisi nun chraquij re', ni hua nian si gunun re' si ataj Espiritu Santo rian ni xi'nin' ni ngüi nico' man'anj. Tsínj gunucuj gui'yaj gana rian nuguan' quij, ni nitaj sayun guiran' sij daj rún' guiran' ni tsínj gahui' ruhua' yún." Daj gataj re' gunun ni sij aj. —Daj gataj Jesús gunünj.

El mensaje a Pérgamo

¹²Ngaa ni gataj ruhua' yún Jesús gunünj:

—Hué daj garun re' yanj carta ga'nij re' huaj rian xi'nin' ni ngüi nico' man'anj man xuman' Pérgamo. Ni gataj re' gunun ni sij: "Huēj huin si a'mi nuguan' nan. Ni nicā espada hua huij rian. ¹³Ni ni'inj daj 'yaj á re'. Ni ni'inj sisi nne ni é re' rian nicaj sun sichre. Sani hua nica xanga' ruhua ni é re' nga si-xugüij. Ni nitaj si duna á re' si xuman ruhua á re' ni'yaj ni é re' man'anj. Ni nun ga'nin' ruhua á re' nga si-nuguan'anj ngaa gahui' tsínj gu'naj Antipás, gui'yaj ni sij xánj án re' huin xuman' nne Satanás. Ni gahuin sí' 'ngo tsínj ga'mi nuguan' xanga' rian ni ngüi. ¹⁴Sani nicā doj nuguan' xi'í a ni é re': Daj si scanij a ni é re', ni man ni tsínj nico' si-nuguan' tsínj gu'naj Balaam. Ni asij ná ni digyán Balaam 'ngo chrej quij rian tsínj gu'naj Balac. Ngaa ni xi'í nuguan' quij daj, ni gui'yaj ni tsínj israelita gaquin'. Ni xa ni sij ni xucu dagahui' ni sij rian yan'anj gui'yaj ra'a ni sij. Ni gui'yaj squira' ni sij nga dugüi' ni sij. ¹⁵Ni hué daj man go'ngo ni tsínj scanij ni é re' huin tsínj digyán si-nuguan' ni tsínj nicolaítas. Ni nun huin xan'

ruhuāj ni'yā si-nuguan' ni sí'. ¹⁶Xi'í daj ni nānicaj ruhua á re'. Sisi nitaj, ni guchi' ra'yān rian man án re'. Ni gunünj nga ni sij nga espada nun du'uāj. ¹⁷Ni sisi nun chraquij a ni é re', ni hua nian si gunun a ni é re' si ataj snan'anj Espiritu Santo rian ni xi'nin' ni ngüi nico' man'anj: Tsínj gunucuj gui'yaj gana rian nuguan' quij, ni ga'uij xa sij chrachrúnj sa' huin maná. Ni nun ni'i ni ngüi daj hua sa' maná daj. Ni hué daj ga'uij 'ngo yej gatsi tsínj gui'yaj gana daj. Ni hua nica letra rian yej daj. Ni guinun naca si-xugüi sij. Ni a 'ngo tsínj si ga'ue guini'i nuguan' naca guinun rian yej da mánj. Sani urin tsínj nahuin ra'a guini'i." Daj gataj re' gunun ni sij. —Daj gataj Señor Jesús gunünj.

El mensaje a Tiatira

¹⁸Ngaa ni gataj ruhua' yún sij gunünj:

—Hué daj garun re' yanj carta ga'nij re' huaj rian ángel nicaj sun rian xi'nin' ni ngüi nico' man'anj man xuman' Tiatira. Ni gataj re' gunun ni sij: "Huēj a'mi nuguan' nan huinj da'nij Yan'anj. Ni rún' hua rian aca yan'an hua rundij riānj. Ni daj rún' nu'ui gaga' mmj, ni hué daj ran nungüej dacō. ¹⁹Ni'inj daran' si 'yaj á re'. Ni ni'inj daj 'i ruhua á re' ni'yaj á re' dugüi' a ni é re'. Ni xuman ruhua á re' ni'yaj á re' man'anj nej. Ni 'yaj sun ni é re' rian ni dugüi' ni é re' nej. Ni ni'inj daj gunucuj á re' sayun. Ni 'yaj sun a ni é re' doj daj nga si gui'yaj sun a ni é re' asij sini. ²⁰Sani nicā 'ngo nuguan' xi'í ni é re'. Daj si a'nij ni é re' chrej sisi digya' yun'unj yun'unj

xana gu'naj Jezabel rian ni tsínj 'yaj sun riānj. Nī ataj unj sisi a'mi unj si-nuguan' Yan'anj. Sanī digyán unj 'ngo chrej nitaj si hua sa' rian ni sij sisi gui'yaj squira' ni sij nga ni dugüi' ni sij. Nī digyán unj sisi xa ni sij xucu dagahui' ni sij rian ni yan'anj 'yaj ra'a ni sij. ²¹Nī hua riquij doj güi sisi ganani ruhua unj xi'í si-gaquin' unj. Sanī na'uej ruhua unj duna unj si-gaquin' unj. ²²Nгаа nī gui'yā sisi ga'nan' unj guingaj unj rian nna. Nī gui'yā sisi nico sayun guiran' ni tsínj 'yaj squira' nga unj. Nī hué daj guiran' ni sij sisi si nani ruhua ni sij xi'í gaquin' 'yaj ni sij nga unj. ²³Nī 'ngo gahui' ni da'nij unj, gui'yā. Nгаа nī guini'i daran' ni xi'nin' huin ni ngüi nico' man'ānj sisi huēj ni'i sa' daj ani ruhua ni ngüi nga daj hua niman ni sij. Nī naru'uē rian go'ngo ni é re' daj rún' 'yaj go'ngo a ni é re'. ²⁴Nгаа nī gatā gunun ango ni é re' man xuman' Tiatira huin ni é re' ni ngüi nun nico' nuguan' quij digyán yun'unj xana daj. Nī nun guini'i ni é re' nuguan' huī digyán ni sij xi'í si-ducuanj sichre Satanás. Nī gatā gunun ni é re' sisi nitaj si ga'nij ango sun rian án re' mánj. ²⁵Maan si dugumi sa' á re' nuguan' nicaj ni é re' da guisij güi ga'na' ruhua' yūnj rian án re'. ²⁶Tsínj gunucuaj gui'yaj gana rian nuguan' quij, nī sisi niganj dagahuin sij nuguan' ga'nij sun rian sij, nī ga'uūj si guinicaj sun sij rian ni xungüi. ²⁷Nī guinicaj sij ni'í gaga'. Nī daj rún' ura' né' chrun, nī hué daj gui'yaj sij nga ni xuman' daj. Daj si hué daj riqui chrē sun riānj. ²⁸Nī ga'uūj yati' stanga rian sij nej. ²⁹Nī sisi nun chraquij a ni é

re', nī hua nian si gunun a ni é re' si ataj snan'anj Espíritu Santo rian ni xi'nin' huin ni ngüi nico' man'ānj.” Daj gataj re' gunun ni sij. —Hué daj gataj Jesús gunünj.

El mensaje a Sardis

3 Nгаа nī gataj ruhua' yún sij gunünj:
—Hué daj garun re' yanj carta ga'nij re' rian ángel nicaj sun rian xi'nin' huin ni ngüi nico' Yan'anj man xuman' Sardis. Nī gataj re' gunun ni sij: “Huēj a'mi nuguan' nan. Nī nicā ichij Espíritu Santo 'na' rian Yan'anj nga ichij yati' nej. Nī ni'inj daj 'yaj ni é re'. Nī nunj si a'mi ni ngüi sisi hua ni'na' niman ni é re', sanī rún' huin níman huin a ni é re' riānj. ²Hué dan nī nanun ruhua á re'. Nī dugu'nun' ni é re' nga ni nuguan' ruhua guere'. Daj si xacaj cuentāj sisi nun guisij ni é re' gui'yaj sa' á re' nga si-sun ni é re' rian Yan'anj. ³Gananun ruhua á re' nga nuguan' digyán ni sij rian án re' nga nuguan' gunun ni é re'. Nī gui'yaj á re' daj rún' ataj nuguan' daj. Nī ganani ruhua ni é re' xi'í si-gaquin' ni é re'. Nī nanico' ni é re' Yan'anj. Nī sisi si gunun ruhua á re', nгаа nī rá'yanj guisī rian án re' daj rún' 'yaj 'ngo tsínj tu. Nī si guini'i a ni é re' un hora guisī rian án re'. ⁴Sanī man doj ni ngüi scanij a ni é re' nitaj si gui'yaj quij. Nī gunun ni sij atsij gatsi. Nī gache ni sij ngāj. Daj si 'yaj sa' ni sij riānj. ⁵Tsínj gunucuaj gui'yaj gana rian ni nuguan' quij, nī gunun ni sij atsij gatsi. Nī si jnaruhui si-xugüi ni sij taj rian libro nun si-xugüi ni ngüi gane niganj nga Yan'anj. Nī

ga'mi sa'āj si-xugüi ni sij rian chrē nga rian si-ángel chrē nej. ⁶Ni sisi nun chraquij a ni é re', ni hua nian si gunun a ni é re' si ataj snan'anj Espíritu Santo rian ni xi'nin' huin ni ngüi nico' man'ānj.” Daj gataj re' gunun ni sij. —Daj gataj Jesús gunünj.

El mensaje a Filadelfia

⁷Ngaa ni gataj ruhua' yún Jesús gunünj:

—Ni garun re' yanj carta ga'nij re' huaj rian ángel nicaj sun rian xi'nin' huin ni ngüi nico' man'ānj man xuman' Filadelfia. Ni gataj re' gunun ni sij: “Huēj huin si a'mi nuguan' nan huñj tsínj sa' chruhua niman. Ni huēj huin si a'mi nuguan' xanga'. Ni nicā si-rian gaga' rey David. Ni ngaa na'nī rian hue', ni a 'ngo tsínj si ga'ue naranj. Ni ngaa narān rian hue' ni a 'ngo tsínj si ga'ue na'ni mánj. ⁸Ni'inj daj 'yaj ni é re'. Ni'yaj á re' ne' chrej rian án re'. Daj si hua na'nī rian gatu a ni é re' rian 'ngo hue'. Ni, ni a 'ngo tsínj si ga'ue naranj rian hue' daj. Ni nunj si doj nucuaj niman án re' sanj dugumi sa' á re' si-nuguan'ānj. Ni nitaj si duna á re' si ga'mi sa' á re' xi'ij aj. ⁹Ni hua go'ngo ni sij nicaj dugüi' nga Satanás. Ni ataj ni sij sisi ni tsínj israelita huin ni sij. Sanj sé si xanga' huin ni sij. Tsínj digya' yun'unj huin ni sij. Ni gui'yā sisi guchi' ni sij rian man án re'. Ni guñiquin' ráj dacoj ni sij rian án re', gui'yā. Ngaa ni guñi' yya ni sij sisi 'i ruhuaj ni'yā á re'. ¹⁰Ni xi'í si dagahuin a ni é re' nuguan' ga'nij sun rian án re' sisi gunucuaj á re' rian sayun, ngaa ni huēj dugumi

ni é re' sisi si guiran' ni é re' rian sayun xxi ga'na' guiran' daran' ni ngüi man chruhua xungüi. Ni ngaa ga'na' sayun xxi daj, ni xacaj Yan'anj cuenta daj gunucuaj ni ngüi nga sayun xxi ga'na'. ¹¹Ni rá'yanj ga'nāj rian man án re'. Ngaa ni dugumi sa' á re' nuguan' nicaj á re'. Ngaa ni si nacaj ango ni sij si-corona ni é re' huin premio gui'yaj gana á re'. ¹²Tsínj gui'yaj gana rian nuguan' quij, ni gui'yā sisi gahuin sij daj rún' huin 'ngo chran xacan dugu'nun' chruhua si-nuhui Dan'ān. Ni nitaj aman gahui sij chruhua nuhui daj. Ni garünj si-xugüi Dan'ān rian sij nga si-xugüi xánj Dan'ān nej huin xuman' Jerusalén naca 'na' xata' rian Yan'anj. Ni ganahuin naca si-xugüij garünj rian sij nej. ¹³Ni sisi nun chraquij a ni é re', ni hua nian si gunun a ni é re' si ataj snan'anj Espíritu Santo rian ni xi'nin' ni ngüi nico' man'ānj.” Daj gataj re' gunun ni sij. —Daj gataj Señor Jesús gunünj.

El mensaje a Laodicea

¹⁴Ngaa ni gataj ruhua' yún sij gunünj:

—Hué daj garun re' yanj carta ga'nij re' huaj rian ángel nicaj sun rian xi'nin' huin ni ngüi nico' man'ānj man xuman' Laodicea. Ni gataj re' gunun ni sij: “Huēj huin si gui'yaj daran' si gataj snan'ān gunun a ni é re'. Ni huñj tsínj nata' yya nuguan' xanga' rian ni ngüi. Ni asij sini ngaa gui'yaj Yan'anj xungüi, ni huēj huin si gui'yaj daran'anj. ¹⁵Ni ni'inj daj 'yaj á re'. Ni ni'inj sisi sé daj rún' hua 'ngo si nuhui hua a ni é re'. Ni sé daj rún' hua 'ngo si

yan'an hua a ni é re'. Ní huin ruhuāj sisi daj rún' hua 'ngo si nuhuij, asi 'ngo si yan'an ga ni é re' aj. ¹⁶Hué dan ní xi'í si daj rún' hua nnee guin hua ni é re', ní gahui ni é re' du'uaāj gurān daj rún' uránj 'ngo tsínj. Daj si sé daj rún' hua nnee nuhuij asi nnee yan'an hua ni é re'. ¹⁷Daj si ataj ni é re' sisi xuru'ue huin ni é re'. Ní hua nico rasun rian ni é re'. Ní, ni ango ni rasun nitaj si achin rian án re', ataj á re'. Saní nun acaj ni é re' cuenta sisi ni ngüi guere' ruhua huin ni é re'. Ní ni ngüi ran' yaco huin ni é re'. Ní huin ín re' ni ngüi niqui. Ní huin ni é re' ni ngüi duri. Ní huin ni é re' ni ngüi hua nnee nej. ¹⁸Xi'í daj ní riquij 'ngo ducuánj rian án re' sisi guiran ni é re' gaga' oro sa' riānj huin oro gahuin sa', gui'yaj yan'an. Hué dan ní ga'ue gahuin xānga' ni é re' xuru'ue riānj. Ní guiran ni é re' atsij gatsi riānj gunun ni é re'. Ngaa ní si gahuin na'aj ni é re' xi'í si hua nnee ni é re'. Ní guiran ni é re' gono'o ga'nij ni é re' rian án re'. Ngaa ní ga'ue guini'i ni é re', ní xacaj á re' cuenta, gui'yaj gono'o daj. ¹⁹Daran' ni ngüi 'i ruhuāj, ní gunun ga'i ni sij. Ní 'yā castigo ni sij. Xi'í daj ní dugu'nun' ni é re' sisi nani ruhua ni é re' xi'í si-gaquin' ni é re'. Ní nānico' ni é re' Yan'anj. ²⁰Huéj huin si niquin' rian hue'. Ní aquin ni é re'. Ngaa ní sisi unun 'ngo tsínj daj si a'mi, ní na'ni sij rian ducua' sij gatū. Ní gahuin sti'nij nga sij. Ní gahuin sti'ni sij ngāj nej. ²¹Tsínj gui'yaj gana rian ni nuguan' quij, ní riquij rian gane sij ngāj rian chrun xilāj huin chrun xila sa'. Daj si hué ducuánj daj gui'yaj ganānj rian ni nuguan'

quij. Ní nne nuguan'ānj nga chrē rian chrun xila sij huin chrun xila sa'. ²²Ní sisi nun chraquij a ni é re', ní gunun a ni é re' si ataj snan'anj Espiritu Santo rian ni xi'nin' ni ngüi nico' man'ānj." Daj gataj re' rian ni sij. —Daj gataj Señor Jesús gunünj.

La adoración celestial

4 Ngaa guisij ní guini'yā, ní guini'inj 'ngo rian hue' hua ní'nij xata'. Ní gunun ruhua' yünj nane ga'mi sini ngāj. Ní daj rún' a'yanj trompeta hué daj ga'mi nane daj. Ní gataj nane daj gunünj:

—Gahui re' ga'na' re' xata'. Ní digyānj rián re' ni nuguan' sisi hua nian gahuin da rucu. —Daj gataj nane daj.

²Ní rá'yanj guini'i nimānj 'ngo nuguan' sa', gui'yaj Espiritu Santo. Ní guini'inj niquin' 'ngo chrun xila sa' xata'. Ní nne 'ngo si mán xata' rian chrun xila sa' daj. ³Ní daj rún' hua 'ngo yej ran sa' gu'naj jaspe, asi 'ngo yej gu'naj cornalina, ní hué daj hua si nne rian chrun xila sa' daj. Ní xi'nij chrun xila daj ganicaj xucuáj gu'luj. Ní xiguin xucuáj daj daj rún' ran 'ngo yej gu'naj esmeralda. ⁴Ní guini'inj ango ico gan'anj chrun xila sa' ganicaj xi'nij chrun xila sa' daj. Ní nne ico gan'anj ni tsínj huin achij rian ni chrun xila sa' daj. Ní nun ni sij atsij gatsi. Ní nun chra ni sij 'ngo corona huin gaga' oro. ⁵Ní ran rian chrun xila sa' niquin' dani daj. Ní gahuin garin ngaa gaguáj du'ui. Ní ne' rian chrun xila sa' daj aca ichij yan'an huin ichij Espiritu Santo 'na' rian Yan'anj. ⁶Ní ne' rian chrun xila sa' niquin' dani daj, ní daj rún' hua 'ngo nnee yan'anj, ní

hué daj hua nnee gurugüi' rian chrun xila daj. Ni daj rún' hua pidrio sa', ni hué daj xiguin sa' rian nnee daj.

Ni dani rian niquin' chrun xila sa' daj, ni ganicaj gan'anj ni si hua ni'na' mán xata' xi'nij chrun xila daj. Ni gan'anj si mán xata' daj, ni hua ga'i rundij rianj ne' chrej rucu nga ne' chrej rianj nej. ⁷Ni daj rún' hua 'ngo sigue'ej xxi, ni hué daj hua 'ngo. Ni daj rún' hua cero, ni hué daj hua angoj. Ni daj rún' hua rian 'ngo tsínj, ni hué daj hua ángo. Ni daj rún' hua xata achéj xata', ni hué daj hua ángo. ⁸Ni anin' gan'anj ni xucu hua ni'na' mán xata', ni hua huatan' si-gachi da go'ngo. Ni nin' gachra' nnee cúj anin' gan'anj xucu daj, ni hua ga'i nin' ruhua rundij rian xuj. Ni hua rundij rian riqui si-gachi nej. Ni nun güi nigan', ni nun a'nin' ruhua anin' xucu si ga'mi. Ni ataj anin' gan'anj xuj:

Hua sa' nin' ruhua Yan'anj.
 Hua sa' nin' ruhua Yan'anj.
 Hua sa' nin' ruhua Señor huin Yan'anj.
 Ni nucuaj nin' ruhua Yan'anj.
 Ni hué Yan'anj huin si gane asij sini.
 Ni Yan'anj huin si nne acuan'.
 Ni Yan'anj huin si ga'na' ruhua' yún.

Ataj anin' gan'anj xucu mán xata' daj. ⁹Ni ga'mi sa' anin' gan'anj xuj rian si nne rian chrun xila sa' daj. Ni nun yan'anj anin' gan'an. Ni a'ui' anin' gan'an si guruhua si nne rian chrun xila sa' huin si nne niganj. Ni da yun yun hué daj 'yaj anin' gan'anj daj ngaa a'mi sa' anin'-inj. ¹⁰Ngaa ni guiniquin' ráj dajoj ico

gan'anj ni tsínj huin achij rian si nne rian chrun xila sa' daj. Ni a'mi sa' ni sij. Ni dugüéj ni sij si-corona ni sij rian si nne rian chrun xila sa' daj. Ni ataj ni sij:

¹¹Hué re' huin Señor.
 Ni dugu'naj huin sisi ga'mi sa' ni ngüi xi'í re'.
 Ni dugu'naj huin sisi guinun yan'anj ni ngüi man'án re' nej.
 Ni dugu'naj huin sisi guinica' re' daran' fuerza.
 Daj si hué re' gui'yaj daran' ni rasun.
 Ni man ni rasun daj xi'í si hué daj garan' ruhua re'.

Ataj ico gan'anj ni tsínj huin achij daj.

El rollo y el Cordero

5 Ngaa ni guini'inj sisi nicaj si nne rian chrun xila sa' daj 'ngo yanj libro ne' chrej ra'a sa'aj. Ni hua nica nun letra xiráj yanj daj. Ni hua nica nun letra riqui yanj daj nej. Ni hua ránj sa' ichij sello du'ua yanj daj. ²Ni guini'inj 'ngo ángel nucuaj. Ni nachínj snan'anj ángel daj. Ni ga'mi nucuaj-á' gataj-á':

—Ni un sin huin si sa' sisi ga'ne sello hua ránj du'ua yanj libro daj, ngaa ni naguraj du'ua rumi yanj daj únj. —Daj gataj ángel daj.

³Sani ni a 'ngo si mán xata' nga si mán rian yo'ój nej, si mán riqui yo'ój nej, si ga'ue naguraj rian yanj libro daj, ni guini'i daj hua rian yanj da mánj.

⁴Ngaa ni gaco nin' ruhuaj xi'í si nun nari' ni sij 'ngo si hua sa' na'ni ni'yaj du'ua daj hua yanj daj. ⁵Ngaa ni gataj 'ngo dugüi' ni tsínj huin achij gunünj: —Si gacó re' ga mánj. Daj si tsínj huin xi'nin' gu'naj Judá huin da'ni

si'ni rey David, ni gui'yaj gana sij. Ni gu'naj sij sigue'ej. Ni xi'í daj ga'ue ga'ne sij ichij sello nun du'ua yanj libro, ni nagura' sij libro daj.

⁶Ngaa ni guini'inj niquin' ngo xachij 'nij dani rian niquin' chrun xila sa' daj nga anin' gan'anj xucu hua ni'na'. Ni niquin' xuj dani ni tsínj huin achij. Ni rún' huin sisi hua dagahui' ni sij xachij 'nij daj. Ni hua ichij si-cúj xuj nga ichij rundij rian xuj huin ichij Espíritu Santo 'na' rian Yan'anj. Ni ga'náj Yan'anj ichij Espíritu Santo gan'anj nin' gachra' chruhua xungüi. ⁷Ngaa ni ga'na' xachij 'nij daj. Ni guida'a xuj yanj libro ra'a sa' si nne rian chrun xila sa' daj. ⁸Ni ngaa guida'a xuj yanj daj, ngaa ni ganiquin' ráj dacoj anin' gan'anj xucu hua ni'na' daj nga ico gan'anj ni tsínj huin achij rian xachij 'nij daj. Ni nicaj daran' ni sij yán'anj nun ga'i ya'a. Ni nicaj ni sij cu huin oro. Ni da' gara ni sij siquíj chruhua ni cu daj. Ni siquíj daj huin ni nuguan' achínj jni'yaj ni ngüi hua sa' rian Yan'anj. ⁹Ni aráj ni sij chra' naca nan rian xachij 'nij daj:

Hué re' huin tsínj sa' ga'ue guida'a yanj.

Ni ga'ue na'nij re' du'ua yanj daj rian nun ichij sello.

Daj si hué re' dagahui' ni sij.

Ni naru'ué re' si-tun man'an re' xi'í si-gaquin' ni ngüi.

¹⁰Ni gui'yáj re' sisi guinicaj sun ni sij gahuin ni sij rey.

Ni gui'yáj re' sisi gahuin ni sij chrej rian Yan'anj.

Ni guinicaj sun ni sij chruhua xungüi ga'na'.

Hué daj gara ni sij rian xachij 'nij daj.

¹¹Ngaa ni guini'inj. Ni gunünj si-nane nico ni ángel mán ganicaj xi'níj chrun xila sa' daj nga anin' gan'anj si hua ni'na' nga ni tsínj huin achij nej. Ni man millón millón ni ángel.

¹²Ni ga'mi nucuaj ni ángel gataj-á': Sa' nin' ruhua huin xachij 'nij dagahui' ni sij.

Ni dugu'naj huin sisi guinicaj nin' sij sun.

Ni guinicaj sij daran' rasun sa'.

Ni gahuin chrun nin' ruhua sij.

Ni nahuin ra'a sij daran' fuerza.

Ni guinun yan'anj ni ngüi sij.

Ni ga'mi sa' ni sij xi'í sij.

Ni ga'mi 'ueé ni sij xi'í sij nej.

Hué daj garáj sa' ni ángel daj xi'í xachij 'nij daj.

¹³Ngaa ni gunünj si ga'mi daran' si gui'yaj Yan'anj huin si man ne' xata' nga si man rian yo'ój nej, si man ne' riqui yo'ój, si man chruhua nnee yan'anj nej. Ni gataj daran'anj:

Niganj ga'mi sa' daran' né' rian si nne rian chrun xila sa' nga rian xachij 'nij.

Ni niganj guinun yan'anj né' rian nungüej sij.

Ni niganj ga' ueé rian nungüej sij, gui'yaj né'.

Ni hué daj ga' fuerza rian nungüej sij niganj, gui'yaj né' nej.

Daj gataj daran' ni sij.

¹⁴Ngaa ni:

—Amén. —Gataj anin' gan'anj xucu hua ni'na'.

Ngaa ni ganiquin' ráj dacoj ico gan'anj ni tsínj huin achij rian Yan'anj. Ni Yan'anj huin si gane niganj.

Los sellos

6 Ngaa ni guini'inj ngaa ga'nej xachij 'nij 'ngo sello nun du'ua

yanj libro daj. Ni gunünj ga'mi 'ngo dugüi' gan'anj xucu hua ni'na' daj. Ni daj rún' ngaa aguáj du'ui, ni hué daj ga'mi nucua-j-á'. Ni:

—Gahua' re' ni'yaj re' aj. —Gataj 'ngo si hua ni'na' daj.

²Ngaa ni guini'inj 'ngo guayo gatsi. Ni tsínj taj guayo daj, ni nicaj sij 'ngo ra'uej ra'a sij. Ni ga'ui' ni sij 'ngo corona gunun chra' sij. Ngaa ni gahui sij gan'anj gui'yaj gana sij. Daj si huin sij tsínj 'yaj gana.

³Ni ngaa ga'nej xachij 'nij daj ango sello guisij hui, ngaa ni gunünj ga'mi ango xucu hua ni'na'. Ni gataj-á':

—Gahua' re' ni'yaj re' aj. —Daj gataj-á'.

⁴Ni gahui ango guayo. Ni guayo daj huin guayo mare. Ni hua permiso rian tsínj taj guayo mare daj sisi guisij gane din'inj ni ngüi, gui'yaj sí'. Ni hué sij gui'yaj sisi dagahui' go'ngo ni sij ni tsínj huin dugüi' ni sij. Ni ga'ui' ni sij 'ngo espada xxi ra'a sí'. ⁵Ni ngaa ga'nij xachij 'nij daj ango sello guisij hua'ni, ni gunünj ga'mi xucu hua ni'na' huin xucu hua'nij. Ni gataj-á':

—Gahua' re' ni'yaj re' aj: —Daj gataj-á'.

Ngaa ni guini'inj 'ngo guayo maru. Ni tsínj taj guayo maru daj, ni nicaj sij 'ngo aru' da'nga' ra'a sij. ⁶Ni dani anin' gan'anj xucu hua ni'na' daj gunünj 'ngo nane. Ni gataj-á':

—Daj rún' 'yaj gana á re' 'ngo güi, ni hué daj du'ue 'ngo kilo strigo. Ni hué daj du'ue hua'nij kilo cebada. Sani si gui'yaj ni é re' si guere' gasiti nga nnee vino mánj. —Daj gataj nane daj.

⁷Ni ngaa ga'nej xachij 'nij daj ango sello guisij gan'anj, ni hué daj

gunünj ga'mi ango xucu huin xucu gan'anj. Ni gataj xuj gunünj:

—Gahua' re' ni'yaj re'. —Daj gataj-á'.

⁸Ngaa ni guini'inj 'ngo guayo mayaj. Ni tsínj taj guayo mayaj daj huin tsínj 'yaj si ahui' ni ngüi. Hué daj gu'naj sij. Ni nico' 'ngo tsínj rucu sij. Ni hué sí' nicaj ni ngüi gan'anj rian man ni níman. Ni ga'ui' Yan'anj sun rian nungüej tsínj daj sisi guinicaj sun nungüej sij rian gan'anj si anej yo'ój xungüi nan. Ni ga'ue dagahui' nungüej sij ni ngüi. Ni gahui' ni ngüi, gui'yaj xi'na nga xi'i, gui'yaj nungüej sij. Ni ga'ue gui'yaj nungüej sij sisi gahui' ni ngüi, gui'yaj xucu huee man riqui quij nej.

⁹Ni ngaa ga'nej xachij 'nij daj ango sello guisij un'unj, ni guini'inj ngaj ni níman riqui nna huin altar. Ni hué ni sij huin ni tsínj gahui' xi'í si ga'mi sa' ni sij si-nuguan' Yan'anj rian ni ngüi. ¹⁰Ni ga'mi nucua-j ni sij gataj ni sij:

—Sa' nin' ruhua huín re' Señor. Ni xanga' yya huín re'. Ni aman nagui'yaj yya re' xi'í ni tsínj man chruhua xungüi únj. Ni aman gui'yaj re' castigo ni sij xi'í gaquin' da'ui ni sij si dagahui' ni sij ni únj únj. —Hué daj gataj ni ngüi gahui' daj.

¹¹Ngaa ni ga'ui' ni sí' atsij gatsi gunun ni sij. Ni gataj Yan'anj gunun ni tsínj daj sisi naran ruhua ni sij doj da guisij gahuin yya número ni dugüi' ni sij huin ni tsínj 'yaj sun nga ni sij. Daj si hua nian si gahui' ni sí' daj rún' gahui' ni sij.

¹²Ngaa ni guini'inj sisi ga'nej xachij 'nij daj ango sello guisij

huatanj du'ua yanj daj. Ngaa ni ga'na' nucuaj 'ngo yún. Ni gahuin rúmi' rian güi daj rún' hua 'ngo atsij mare. Ni gahuin mare rian yahui daj rún' hua tun. ¹³Ni guinij ni yati' mán xata' rian yo'ój. Daj rún' ayu higo chra chrun higuera ngaa ahui nucuaj nane, ni hué daj guinij ni yati' rian yo'ój. ¹⁴Ni jnarumi xata' man'an daj rún' 'yaj né' ngaa jnarumi né' 'ngo yanj xe'e. Ni naduna daran' quij ango yu'uj guisiqui'-í' nga ni yo'ój ngaj chruhua nnee yan'anj nej. ¹⁵Ni guixi'ij hui ni rey man chruhua xungüi chruhua huej nga scanij ni huej nej. Ni hué daj gui'yaj ni tsínj huin rian nga ni xuru'ue nej, ni tsínj capitán nej, ni tsínj nicaj sun nej, daran' ni tsínj 'yaj sun rian xuru'ue nga daran' ni tsínj nitaj si 'yaj sun rian xuru'ue nej. ¹⁶Ni gataj ni sij rian ni quij nga rian ni huej: —Gayu a ni é re' xiráj ni únj. Ni gari hui a ni é re' ni únj rian si nne rian chrun xila sa' daj nga rian xachij 'nij. Daj si a'man ruhua xachij 'nij daj ni'ya ni únj. ¹⁷Ni hua guisíj güi gahuin nico castigo ni únj, gui'yaj nungüej sij. Ni un tsínj ga'ue gunucuaj guiniquin' rian nungüej sij únj. —Hué daj gataj ni sij gunun ni quij nga ni huej.

Los 144,000 sellados

7 Ngaa guisíj ni guini'inj niquin' gan'anj ángel go'ngo sicúj xungüi nan. Ni ránj ni ángel rian gan'anj nane sisi si' gahui ni nane daj rian yo'ój nga rian nnee yan'anj nga rian ni a 'ngo ni chrun nej. ²Ni hué daj guini'inj ango ángel 'na' rian síj güi. Ni nicaj ángel daj

si-sello Yan'anj hua ni'na'. Ni gaguáj nucuaj ángel daj rian ango gan'anj ángel daj. Ni nicaj ni gan'anj ángel daj sun, gui'yaj Yan'anj sisi chran' yun'unj ni ángel daj rian yo'ój nga rian nnee yan'anj nej. ³Ni gataj ángel 'na' daj gunun ango gan'anj ángel niquin' daj:

—Si chran' yun'unj anin' é re' yo'ój nga rian nnee yan'anj nej, rian ni chrun nej mánj. Ga'nin' ruhua á re' da gari únj sello yo ni tsínj 'yaj sun rian Dan'anj né'. —Daj gataj ángel daj.

⁴Ngaa ni gunünj número ni tsínj guixíj sello, gui'yaj anin' ángel daj. Ni 'ngo ciento táj huij xia gan'anj mí ni sij guixíj sello. Ni hué ni sij huin ni tsínj 'na' ni xi'nin' ni ngüi israelita.

⁵Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Judá. Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Rubén. Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Gad. ⁶Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Aser. Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Neftalí. Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Manasés. ⁷Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Simeón. Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Leví. Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Isacar. ⁸Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Zabulón. Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj José. Ni xuhuij mí ni sij huin da'ni si'ni tsínj gu'naj Benjamín.

La multitud vestida de ropas blancas

⁹Ngaa guisíj ni guini'inj 'ngo xi'nin' xxi ni ngüi huin ni ngüi 'na'

daran' rian xungüi nga daran' rian xi'nin' nej, daran' ni ngüi a'mi ga'i snánj a'mi ni sij nej, daran' rian ni xuman' nej. Ni nico nin' ruhua ni sij huin. Ni a 'ngo ni tsínj si gunucuaj gaya undaj ni sij huin. Ni man ni sij rian niquin' chrun xila sa' nga rian xachij 'nij. Ni nun ni sij atsij gatsi. Ni nicaj ni sij yun ra'a ni sij. ¹⁰Ni gaguáj nucuaj ni sij. Ni gataj ni sij:

Yan'anj nne rian chrun xila sa' huin Dan'anj né'.

Ni Yan'anj nga xachij 'nij huin si ganacaj né'.
Hué daj gataj ni sij.

¹¹Ni daran' ni ángel niquin' ganicaj xi'nij chrun xila sa' nga ni tsínj huin achij nga anin' gan'anj xucu hua ni'na' nej. Ni guiniquin' ráj dacoj ni ángel daj rian chrun xila sa' daj. Ni da' huin si ganun yo ni ángel daj rian yo'ój. Ni ga'mi sa' ni ángel daj rian Yan'anj. ¹²Ni gataj ni ángel daj:

Amén.

Ga'mi sa' né' rian Dan'anj né'.

Ni ga 'ueé rian Dan'anj né'.

Ni niganj guini'i Dan'anj né' daran'anj.

Ni niganj gataj né' si guruhua Dan'anj né'.

Ni niganj guinun yan'anj né' rian Dan'anj né'.

Ni dugu'naj huin sisi guinicaj Dan'anj né' sun.

Ni dugu'naj huin sisi niganj guinicaj Dan'anj né' fuerza.

Amén.

Daj gataj ni ángel daj.

¹³Ngaa ni nachínj snan'anj 'ngo tsínj huin achij riánj. Ni gataj sij:
—Ni un sin huin ni ngüi nun atsij gatsi nan, ni, ni a 'na' ni sij, ruhua

á re' únj. —Hué daj gataj 'ngo tsínj huin achij daj gunünj.

¹⁴Ngaa ni gatā gunun sij:

—Señor, ni'i man'án re', ruhuāj. —
Gatā gunun sij.

Ngaa ni gataj sij gunünj:

—Hué ni ngüi nan huin ni ngüi guiran' nico sayun ngaa gahuin sayun nico chruhua xungüi. Ni daj rún' nánj né' si-gan' né' sisi nahuin gatsij, ni hué daj gahuin niman ni sij gui'yaj si-tun man'an xachij 'nij. ¹⁵Xi'í daj ni niquin' ni ngüi daj rian si-chrun xila Yan'anj. Ni nun güi nigan' niquin' ni sij chruhua si-nuhui Yan'anj 'yaj sun ni sij rian Yan'anj. Ni gane Yan'anj nga ni sij sisi dugumij ni sij. ¹⁶Ni si gachin xi'na riqui ni sij ga mánj. Ni si nago'oj ni sij nnee ga mánj. Ni si gurunun nnán rian ni sij, gui'yaj güi. Ni si chran' yun'unj gachi' ni sij ga mánj. ¹⁷Daj si dugumi xachij 'nij nne dani rian chrun xila sa' ni sij. Ni nacaj sí' ni sij gan'anj digyán sí' rian ahui nnee sa' huin nnee 'yaj si gane niganj ni sij. Ni naru'ui Yan'anj rian daran' ni ngüi aco. —Daj gataj tsínj huin achij daj gunünj.

El séptimo sello

8 Ni ngaa ga'nej xachij 'nij daj ango sello guisj ichij du'ua yanj daj, ni gahuin din'inj xata' chra anej hora. ²Ngaa ni guini'inj ichij ángel huin ni ángel niquin' rian Yan'anj. Ni ga'ui' ni si mán xata' ichij trompeta rian ni ángel daj. ³Hué dan ni ga'na' ango ángel. Ni guiniquin' ángel daj rian altar. Ni nicaj ángel daj cu nun siquj huin oro. Ni ga'ui' ni si mán xata' nico

siquíj rian ángel daj sisi jnachej
 ángel daj siquíj nga nuguan' achínj
 jni'yaj ni ngüi rian Yan'anj huin ni
 ngüi xuman ruhua ni'yaj Yan'anj.
 Ngaa ni ga'ui' ángel siquíj daj rian
 altar huin oro. Ni niquin' altar
 huin oro daj rian chrun xila sa' nne
 Yan'anj. ⁴Ni gahui gatse', gui'yaj
 siquíj nicaj ra'a ángel daj rian
 Yan'anj ngaa gachínj jni'yaj ni ngüi
 hua sa' niman rian Yan'anj. ⁵Ngaa ni
 guida'a ángel daj cu. Ni gara ángel
 daj yan'an chruhua cu aca rian
 altar. Ni guere'ej ángel daj cu nun
 yan'an rian xungüi. Ngaa ni gaguáj
 du'ui. Ni gahuin garin. Ni guiran
 nej. Ni ga'na' yún nej.

Las trompetas

⁶Hué dan ni gui'yaj xugüi ichij
 ni ángel nicaj ichij trompeta daj sisi
 ga'yanj ni ángel ni trompeta daj.

⁷Ngaa ni ga'yanj 'ngo ángel daj
 trompeta. Ni gaman' guman yatan
 nga yan'an nachej tun. Ni gaman'
 daj rian xungüi. Ni doj ni guisíj
 da'aj ni chrun gaca. Ni gaca daran'
 ni coj mare nej.

⁸Ngaa ni ga'yanj ango ángel
 trompeta guisíj huij ángel daj. Ni
 guinij 'ngo yan'an xxi chruhua nnee
 yan'anj. Ni daj rún' quij xacan hua
 yan'an xxi daj. Ni doj ni guisíj da'aj
 nnee yan'anj gahuin tun. ⁹Ni doj ni
 guisíj da'aj xucu mán chruhua nnee
 yan'anj gahui'. Ni doj ni guisíj da'aj
 rió achéj rian nnee guere' nej.

¹⁰Ngaa ni ga'yanj ango ángel
 trompeta huin ángel guisíj hua'nij.
 Ni guinij 'ngo yati' xxi niquin' xata'.
 Ni daj rún' aca ca' chrun, ni hué daj
 aca yati' daj. Ni guinij yati' daj rian
 da'aj ni xinéj nnee nga rian da'aj

yu'uj ahui nnee. ¹¹Ni yati' guinij
 daj gu'naj yati' yai'. Ni doj ni guisíj
 da'aj nnee daj gahuin yai', gui'yaj
 yati' daj. Ni xi'í nnee yai' daj, ni
 gahui' nico nin' ruhua ni ngüi.

¹²Ngaa ni ga'yanj ango ángel
 trompeta huin ángel guisíj gan'anj.
 Ni doj ni guisíj da'aj rian güi guere'.
 Ni hué daj gahuin nga yahui. Ni doj
 ni guisíj da'aj ni yati' guere' nej.
 Ngaa ni doj ni guisíj da'aj güi nga
 yahui gahuin rumi' rian. Ni doj ni
 guisíj ni yati' gahuin rumi' rian nej.
 Ni doj ni guisíj da'aj ne' guní'yanj
 gahuin rumi'. Ni doj ni guisíj da'aj
 ne' ni gahuin rumi'.

¹³Ngaa ni guini'inj 'ngo ángel
 huaj da'aj xata'. Ni ga'mi nucuj
 ángel daj. Ni gataj-á':

—Niqui niman nin' ruhua ni ngüi
 man chruhua xungüi nan xi'í sayun
 guiran' ni sij ngaa guixinga' ga'yanj
 ya'nij ni ángel trompeta. —Daj
 gataj ángel daj.

9 Ngaa ni ga'yanj ango ángel
 trompeta huin ángel guisíj
 un'un'. Ni guini'inj guinij 'ngo yati'
 xata' rian yo'ój. Ni ga'ui' 'ngo si mán
 xata' llave rian yati' daj. Ni llave daj
 na'ni du'ua yu'uj gunun nin' ruhua
 daj. ²Ngaa ni na'nij yati' du'ua yu'uj
 daj. Ni gahui gatse' du'ua yu'uj
 daj. Ni daj rún' gatse' ahui du'ua
 'ngo chrúnj xxi, hué daj hua gatse'
 daj. Ngaa ni gahuin rumi' rian güi
 nga rian nane, gui'yaj gatse' ahui
 du'ua yu'uj daj. ³Ni scanij gatse' daj
 guixira' xiriquíj. Ni gan'anj ni xuj
 rian ni xungüi. Ni ga'ui' Yan'anj sisi
 gahuin nucuj ni xuj gui'yaj ni xuj
 daj rún' 'yaj ni xiquin. ⁴Ni ga'nin'
 Yan'anj sun sisi si chran' yun'unj
 ni xuj chrin' man rian yo'ój nga ni

a 'ngo ni coj mare nej, ni a 'ngo ni chrun nej. Sani ni ngüi nitaj si nun si-sello Yan'anj yo ni sij, ni hua permiso rian xuj ga'ui' xuj tánj ni sij. ⁵Sani nitaj permiso hua sisi dagahui' ni xuj ni ngüi daj. Maan si un'un' yahui ga'ui' ni xuj tánj ni ngüi daj. Ni daj rún' a'ngaj ngaa a'ui' xiquin tánj né', ni hué daj ga'ngaj ngaa ga'ui' ni xuj tánj ni ngüi. ⁶Ni güi daj ni nãno' ni ngüi daj ga'ue gahui' ni sij. Sani si ga'ue nari' ni sij daj ga'ue gahui' ni sij mánj. Gahuin ruhua ni sij gahui' ni sij. Sani nitaj daj gui'yaj ni sij sisi gahui' ni sij mánj.

⁷Ni daj rún' hua guayo ngaa hua chrun xuj gan'anj xuj nga ni snado rian huin sayun, ni hué daj hua ni xiriquíj daj. Ni rún' hua 'ngo corona huin oro hué daj hua si gunun chra xuj. Ni rún' hua rian ni ngüi, ni hué daj hua rian xuj nej. ⁸Ni rún' hua hueé chra yun'unj xana, ni hué daj hua hueé xuj. Ni rún' hua yan' sigue'ej, ni hué daj hua yan' xuj nej. ⁹Ni rún' hua gató gaga' hua si nun xuj. Ni daj rún' açã chanj 'yaj nico ni carreta anucua ni guayo ngaa gan'anj xuj rian huin sayun, ni hué daj 'yaj si-gachi xuj. ¹⁰Ni daj rún' hua dune' xiquin hua dune' xuj. Ni hua si-tanj xuj. Ni hua fuerza dune' xuj sisi chran' yun'unj xuj ni ngüi chra un'un' yahui. ¹¹Ni hua 'ngo ángel nicaj sun rian ni xuj. Ni ángel daj huin si niquin' rian yu'uj gunun nin' ruhua daj. Ni si-xugüi ángel daj gu'naj Abadón huin snánj hebreo. Ni si-xugüi ángel daj gu'naj Apolión huin snánj griego. ¹²Ni hua gachin 'ngo sayun guiran' ni ngüi. Sani achin yahuij sayun ga'na' guiran' ni sij.

¹³Ngaa ni ga'yanj ango ángel trompeta huin ángel guisíj huatan'. Ni gunünj 'ngo nane ga'mi scanij gan'anj cúj taj rian altar huin oro. Ni niquin' altar daj rian Yan'anj. ¹⁴Ni gataj nane daj gunun ángel a'yanj trompeta huin ángel guisíj huatan': —Nachi re' anin' gan'anj ángel anumi du'ua quin nnee xxi gu'naj Eufrates. —Daj gataj nane daj gunun ángel.

¹⁵Ngaa ni ganachi anin' gan'anj ángel anumi daj. Ni doj ni guisíj da'aj ni ngüi dagahui' ni gan'anj ángel daj. Ni hua gui'yaj xugüi Yan'anj ni ángel daj sisi hué hora daj, güi daj nej, yahui daj nej, yo' daj nej, ni dagahui' ni ángel daj ni ngüi. ¹⁶Ni guisíj huij ciento millón ni tsínj taj guayo huin ni snado nico' gan'anj ángel daj, ataj ni sij gunünj. ¹⁷Ngaa ni gui'yaj Yan'anj sisi guini'inj daj hua ni tsínj taj guayo daj. Ni guini'inj daj hua ni guayo nej. Ni daj rún' hua yan'an hua gaga' hua ránj xi'yanj ni tsínj taj guayo guini'inj. Ni hua jnitaj gaga' daj daj rún' hua yej gu'naj zafiro. Ni hua mayaj gaga' daj daj rún' hua yo'ój sufre. Ni rún' hua chra sigue'ej, ni hué daj hua chra ni guayo daj. Ni ahui yan'an nga gatse' nej, yo'ój sufre nej, du'ua ni xuj. ¹⁸Ni doj ni guisíj da'aj ni ngüi gahui', gui'yaj yan'an nga gatse' nej, yo'ój sufre nej, ahui du'ua ni xuj. ¹⁹Daj si hua fuerza du'ua xuj nga dune' xuj. Ni daj rún' hua xucúáj hua dune' xuj. Ni daj rún' hua chra xucúáj, ni hué daj hua chra dune' xuj nej. Ni hué daj a'ui' dune' ni xuj ni ngüi. ²⁰Ni ango ni ngüi nun gahui' gui'yaj sayun daj, sani nun ganani

ruhua ni sij xi'f gaquin' gui'yaj ni sij. Ni nun duna ni sij si guinico' ni sij ni nane xi'i nga yan'anj huin oro nga plata nej, gaga' bronce nej, yej nej, chrun nej, huin ni yan'anj gui'yaj ra'a ni sij. Ni na'ue guini'yaj ni yan'anj gui'yaj ra'a ni sij daj. Ni na'ue gunun ni yan'anj daj. Ni na'ue gache ni yan'anj da manj. ²¹Ni nun ganani ruhua ni sij si dagahui' ni sij niman. Ni nun ga'nin' ruhua ni sij si gui'yaj stu'uaj ni sij. Ni hua gue gui'yaj squira' ni sij. Ni hue daj gui'yaj tu gue ni sij.

El ángel con el librito

10 Ngaa ni guini'inj ga'na' ango ángel nucuj xata'. Ni nique ángel daj 'ngo nga. Ni niquin' xucuáj gu'luj chra ángel daj. Ni daj rún' xiguin güi, ni da'nga' daj xiguin rian ángel daj. Ni daj rún' hua yan'an, ni hue daj hua nungüej dacój ángel daj. ²Ni hua nagura' rian libro le'ej nicaj ángel daj. Ni ne' chrej sa' dacój ángel daj guta' sij chruhua nnee yan'anj. Ni guta' sij dacój sij ne' chrej rotsi sij rian yo'ój. ³Ngaa ni gaguáj nucuj ángel daj daj rún' aguáj 'ngo sigue'ej. Ni ngaa gaguáj ángel daj, ni ichij yya gaguáj du'ui gunünj. ⁴Ni ngaa guisíj ichij gaguáj du'ui, ni gahuin ruhuáj garünj nuguan' gaguáj du'ui rian yanj. Saní gunünj ga'mi 'ngo nane 'na' xata'. Ni gataj nane daj gunünj: —Nara sa' re' ni nuguan' gunún re' huin nuguan' gaguáj du'ui daj. Ni si garun re' ni nuguan' daj rian yanj manj. —Daj gataj nane daj.

⁵Ngaa ni nachí nicaj ángel niquin' chruhua nnee yan'anj nga rian yo'ój ra'a xata'. ⁶Ni gataj nica ángel nga

si-xugüi Yan'anj nne niganj huin si gui'yaj xata' nga yo'ój nej, nnee yan'anj nej, daran' ni rasun man xata' nej, daran' si man rian yo'ój nej, daran' si man chruhua nnee yan'anj nej:

—Xanga' hua gahuin nichrun' güi ganahuij xungüi nan. ⁷Saní ngaa guisíj güi ga'yanj ango ángel trompeta huin ángel guisíj ichij, ngaa ni guisíj gahuin yya nuguan' gani huí ruhua Yan'anj gui'ya daj rún' hua nata' Yan'anj rian ni tsínj nata' si-nuguan' Yan'anj huin ni tsínj gui'yaj sun rian Yan'anj. —Daj gataj ángel daj.

⁸Ngaa ni gunünj nane ga'mi ruhua' yún ngāj huin nane 'na' xata'. Ni gataj nane daj:

—Güij ni guida'á re' libro le'ej hua nagura' rian ángel niquin' chruhua nnee yan'anj nga rian yo'ój. —Daj gataj nane daj.

⁹Ngaa ni gan'an rian ángel niquin' daj. Ni gachin sisi riqui ángel daj libro le'ej daj riänj. Ngaa ni gataj ángel gunünj:

—Guida'á re' ni xa re'. Ni gahuin tsi' du'uá re' rún' tsi' gatsi', gui'yaj libro nan. Saní gahuin yai' riquí re', gui'yaj-á'. —Daj gataj ángel.

¹⁰Ngaa ni guida'ā libro le'ej daj ra'a ángel ni xāj. Ni gahuin tsi' du'uáj daj rún' tsi' gatsi'. Saní ngaa guisíj xāj, ni gahuin yai' riquíj, gui'yaj libro daj. ¹¹Ngaa ni gataj nane daj gunünj:

—Hua nian si ga'mi ruhua' yún re' xi'f daj guiran' ga'i nin' ruhua ni ngüi. Ni man ga'i xuman' ni sij. Ni man ga'i snánj a'mi ni sij nej. Ni man ga'i rey nicaj sun rian ni sij nej. —Daj gataj nane daj.

Los dos testigos

11 Ngaa ni riqi ni si mán xata' 'ngo rianj riānj. Ni rún' hua 'ngo rutsi riun né', ni hué daj hua rianj daj. Ni gataj Yan'anj gunūnj:

—Naxuman re' gan'anj guiriun re' si-nuhui Yan'anj nga altar nej. Ni gaya re' undaj ni ngüi a'mi sa' rian Yan'anj man chruhua nuhui daj. ²Sani si guiriún re' ne' chrej xe' rian nuhui da mánj. Daj si ga'ue ga'na' ni ngüi 'na' anéj chrej yu'uj daj. Ni huij xia huij yahui gurun ni ngüi daj xuman' hua sa' nin' ruhua. ³Ni ga'uij atsij niqui guinique huij tsínj huin testigo niquin' a'mi xi'tij rian ni ngüi. Ni gahuin nucuaj nungüej sij ga'mi nungüej sij xi'tij da guisij mí táj huij ciento táj hua'nij xia güi, gui'yā. —Daj gataj Yan'anj gunūnj.

⁴Ni nungüej testigo daj huin huij chrun olivo niquin' rian Yan'anj huin Yan'anj nicaj sun rian xungüi nan. Ni nungüej testigo daj huin huij candelero niquin' rian Yan'anj nej. ⁵Ni sisi hua tsínj huin ruhua gui'yaj xi'i nungüej testigo daj, ni gahuin yan'an du'ua nungüej sij. Ngaa ni gaca ni tsínj unun' nga nungüej sij, gui'yaj yan'an daj. Ni da'nga' daj gahui' daran' ni tsínj huin ruhua gui'yaj xi'i nungüej sij. ⁶Ni nicaj nungüej tsínj testigo daj fuerza sisi naran' nungüej sij xata' sisi si gaman' ni güi nata' nungüej sij si-nuguan' Yan'anj rian ni ngüi. Ni hué daj nicaj nungüej sij fuerza sisi naduna nungüej sij nnee nahuin tun. Ni ga'ue gui'yaj nungüej sij sisi ga'na' daran' rian xi'i chruhua

xungüi daj rún' huin ruhua nungüej sij, gui'yaj nungüej sij.

⁷Sani ngaa guisij nahuij nata' nungüej sij si-nuguan' nungüej sij rian ni ngüi, ngaa ni gahui xucu huee du'ua yu'uj gunun nin' ruhua daj. Ngaa ni gunun' xuj nga nungüej tsínj daj. Ni gui'yaj gana xuj. Ni dagahui' xuj nungüej sij.

⁸Ngaa ni guingaj nungüej niman daj chruhua cayu rian ngaj xuman' xxi. Ni si-xugüi nungüej xuman' daj huin Sodoma nga Egipto sisi ga'mi rucu né'. Daj si hué xuman' daj huin rian doco' ni sij Señor rian rugutsi. ⁹Ni guingaj nungüej niman daj hua'nij güi táj anej gaxuj guini'i ni ngüi man ga'i rian xuman' nga ga'i rian xi'nin' nej, ga'i rian snánj a'mi ni sij nej, ga'i rian xungüi nej. Ni guini'i ni sij nungüej niman daj. Ni nun ga'uej ruhua ni sij gachin' nungüej niman daj. ¹⁰Ngaa ni ducu gahuin niá' ruhua ni ngüi man chruhua xungüi guini'i ni sij nungüej niman daj. Ni xi'í daj ga'ui' ni sij ni rasun rian dugüi' ni sij. Daj si ngaa hua ni'na' nungüej sij, ni chran' yun'unj nin' ruhua nungüej sij ni ngüi man chruhua xungüi.

¹¹Sani ngaa gachin hua'nij güi táj anej gaxuj, ni gui'yaj Yan'anj si gatu nane chruhua niman nungüej sij. Ni nahuin ni'na' nungüej sij. Ni guiniquin' gaya nungüej sij. Ni daran' ni ngüi guini'i, ni ducu guxu'ui' ni sij. ¹²Ngaa ni gunun nungüej testigo daj 'ngo nane nucuaj xata'. Ni gataj nane daj: —Gahui nungüej é re', ni ga'na' nungüej é re' nan anj. —Daj gataj nane daj.

Nгаа н̄і gahui нунгүеј сјі rian nga gan'anj нунгүеј сјі xata'. Н̄і guini'i ni tsínj unun' nga нунгүеј сјі mán ni sí' ngaa gahui нунгүеј сјі gan'anj сјі xata'.

¹³N̄і hué 'ngo hora daj, ni ga'na' 'ngo yún xxi. N̄і gane ga'i hue' chruhua xuman' daj, gui'yaj yún. N̄і gahui' chij mí ni ngüi, gui'yaj yún. N̄і ducu guxu'ui' ni ngüi guna daj. N̄і ga'mi sa' ni сјі rian Yan'anj nne xata'. ¹⁴Hué dan n̄і guisj huij sayun gachin guiran' ni ngüi. San̄i rá'yanj ga'na' ango sayun guisj hua'nij.

La séptima trompeta

¹⁵Nгаа н̄і ga'yanj ango ángel trompeta guisj ichij ángel ga'yanj daj. Ngaa н̄і gunünj ga'mi nucuj ni si mán xata'. N̄і gataj-á':

Yyaj n̄і gaxi'i gahuin achij Señor. N̄і gahuin achij Cristo huin tsínj 'na' rian Yan'anj gahuin achij нунгүеј сјі rian xungüi nan.

Ngaa н̄і niganj 'ngo guñicaj sun Señor.

Hué daj gataj ni si mán xata'.

¹⁶N̄і ico gan'anj ni tsínj huin achij nne chrun xila sa' rian Yan'anj, n̄і ga' nitu rian ni сјі rian yo'ój. N̄і ga'mi sa' ni сјі rian Yan'anj. ¹⁷N̄і gataj ni сјі:

Riqui únj si guruhúa re' huín re' Señor.

N̄і hué re' huin Yan'anj nucuj n̄in' ruhua.

N̄і hué re' huin si nne asij sini yan.

N̄і nné re' yyaj nej.

N̄і niganj gané re' nej.

N̄і riqui únj si guruhúa re' xi'f si hua guida'á re' nico si-fuerzá re'.

N̄і gaxi'i re' gahuin achij re' rian xungüi.

¹⁸N̄і ga'man ruhua ni ngüi man chruhua ni xungüi ni'yaj сјі man'an re'.

Ngaa н̄і ga'man ruhuá re' guini'f re' ni ngüi daj.

N̄і guisj güi nagui'yaj yyá re' xi'f si-gaquin' ni ngüi gahui'.

N̄і guisj güi naru'ue re' rian ni tsínj 'yaj sun rián re' huin ni tsínj ga'mi si-nuguan' re' nga ni ngüi hua sa' chruhua niman nej, n̄і ngüi nun yan'anj si-xugüi re' nej.

N̄і ga'ue si tsínj niqui huin ni сјі, ga'ue si tsínj huin rian huin ni сјі, san̄i 'ngo naru'ue re' rian ni сјі.

N̄і hué hora daj dré' re' ni ngüi dre' xungüi.

Daj gataj ico gan'anj ni tsínj huin achij daj gunun Yan'anj.

¹⁹Ngaa н̄і naxi'ni rian si-nuhui Yan'anj nne xata'. N̄і chruhua si-nuhui Yan'anj, n̄і gurugüi' chrúnj nun ni nuguan' gui'yaj yya Yan'anj nga ni ngüi. Ngaa н̄і ducu guiran. N̄і gani. N̄і ga'na' 'ngo yún. N̄і gaman' 'ngo guman yatan xxi nej.

La mujer y el dragón

12 Ngaa н̄і guini'inj 'ngo rasun nico gurugüi' xata', gui'yaj Yan'anj. N̄і rasun daj huin 'ngo yun'unj xana. ²N̄і nun riqui unj. N̄і aguáj unj xi'f si ruhua ga'nga da'nij unj. Daj si ran' unj sayun xi'f lij daj. ³N̄і gurugüi' ango rasun xata' guini'inj, gui'yaj Yan'anj. N̄і rasun daj huin 'ngo xucuáj xxi mare. N̄і hua ichij chra xuj. N̄і hua ichi' si-cúj xuj nej. N̄і nun go'ngo corona

da go'ngo chra xuj. ⁴Ni guxun dune' xuj ga'iyati' man xata'. Ni doj guisij da'aj ni yati' duguej dune' xuj chruhua xungui. Ni ganiquin' xucuaj daj rian yun'unj xana ruhua ga'nga da'nij daj. Ni ana'uij xuj sisi hue hora ga'nga da'nij unj, ni xamanj xuj, ruhua xuj. ⁵Ngaa ni ga'nga 'ngo lij sno'o, gui'yaj yun'unj xana daj. Ni tsinj daj guinica sun rian daran' xungui. Ni guinica sij ni'f gaga' guinica sun sij. Sani nachi nicaj Yan'anj da'nij yun'unj xana daj. Ni gan'anj sij xata', gui'yaj Yan'anj. Ni gan'anj gane sij rian nne Yan'anj rian chrun xila sa'. ⁶Ngaa ni gunanj yun'unj xana daj gan'anj unj quij qui'yanj naco rian gui'yaj xugui Yan'anj 'ngo yu'uj gane unj. Ni yu'uj daj ga'ui' Yan'anj si xa unj chra 'ngo mi taj yahuij ciento taj hua'nij xia gui.

⁷Hue dan ni gahuin 'ngo sayun nico xata'. Ni gunun' ni angel nicaj dugui' nga angel gu'naj Miguel nga xucuaj daj. Ni hue daj gunun' ni angel nicaj dugui' nga xucuaj daj nga ni angel nicaj dugui' nga Miguel. ⁸Sani nun gahuin nucuaj gui'yaj gana ni dugui' xucuaj daj rian Miguel. Ni nitaj rian guiman ni dugui' xuj xata' ga manj. ⁹Ngaa ni guere'ej ni angel nicaj dugui' nga Miguel ni dugui' xucuaj daj rian xungui. Ni xucu daj gu'naj sichre nga Satanás. Ni asij na sno'o gane xuj. Ni hue sichre daj digya' yun'unj daran' ni ngui man chruhua xungui. ¹⁰Ngaa ni gunun' si ga'mi nucuaj 'ngo tsinj nne ne' xata'. Ni gataj si':
—Yyaj ni guisij gui ganacaj Yan'anj ni ngui. Ni gahuin nucuaj nin' ruhua Dan'anj unj. Ni gahuin

achij Yan'anj nej. Ni gahuin achij Cristo hui tsinj 'na' rian Yan'anj. Daj si guere'ej ni si man xata' sichre. Ni sichre daj hui si ga'mi gaquin' nun gui nigan' xi'f ni jnanj ne' rian Yan'anj. ¹¹Ni gui'yaj gana ni jnanj ne' rian sichre xi'f si-tun man'an tsinj gu'naj xachij 'nij daj. Ni hue daj gui'yaj gana ni sij xi'f nuguan' xanga' ga'mi ni sij rian ni ngui. Ni nun guxu'ui' ni sij sisi gahui' ni sij xi'f nuguan' sa' ga'mi ni sij. ¹²Ngaa ni ducu gahuin nia' ruhua daran' si man xata'. Sani niqui niman nin' ruhua ni ngui man chruhua xungui nga ni ngui man rian nnee yan'anj nej. Daj si ga'na' sichre rian man ni e re'. Ni ducu a'man ruhua sichre. Daj si ni'f sij sisi doj hua ni gui ganahuij si-sunj. —Daj gataj nane daj.

¹³Ni ngaa guini'f xucuaj daj sisi guiri ni si man xata' gan'anj xuj chruhua xungui, ni guinico' xuj gan'anj xuj yun'unj xana gui'yaj si ga'nga lij sno'o daj. ¹⁴Sani ga'ui' Yan'anj huij si-gachi xata xxi gunun yun'unj xana daj sisi ga'ue guej unj, ni guisij unj quij qui'yanj naco. Ni gahuin gan' unj rian xucu daj. Ni hue yu'uj daj gane unj sisi ga'ui' Yan'anj si xa unj chra hua'nij yo' taj nej. ¹⁵Ngaa ni ga'yanj xuj nnee du'ua xuj rucu yun'unj xana daj sisi gahuin nnee daj 'ngo xinéj nnee. Ngaa ni gunucua nnee yun'unj xana daj, ruhua xuj. ¹⁶Sani chracuij yun'unj yo'oj yun'unj xana daj. Daj si nasitsi' du'ua yo'oj. Ngaa ni xamanj yo'oj xinéj nnee guiri xucuaj du'ua xuj. ¹⁷Ngaa ni ducu ga'man ruhua xuj ni'yaj xuj yun'unj xana daj. Ni gan'anj gunun' xuj nga

ango ni da'níj unj huin ni sij ni ngüi dagahuin nuguan' a'nin' Yan'anj sun rian ni sij. Ni huin ni sij ni ngüi a'mi sa' si-nuguan' Jesucristo rian ni ngüi.

Las dos bestias

13 Hué dan ni guiniquin j rian yo'ój chrü ngaj du'ua nnee yan'anj. Ngaa ni guini'inj gahui 'ngo xucu huee chruhua nnee yan'anj. Ni hua ichij chra xuj nga ichi' si-cúj xuj. Ni chra go'ngo si-cúj xuj, ni nun go'ngo corona. Ni nun letra rian ichij chra xuj huin si-xugüi xuj. Ni quij nin' ruhua huin si-xugüi xuj. ²Ni rún' hua xucu gu'naj leopardo hua xuj guini'inj. Ni rún' hua ra'a oso, ni hué daj hua ra'a xuj. Ni rún' hua du'ua sigue'ej, ni hué daj hua du'ua xuj. Ni ga'ui' xucuáj daj si-sun xuj rian xucu daj. Ni ga'ui' xuj sisi gahuin achij xú' gane xú' rian chrun xila sa' rian nne man'an xuj. Ni ga'ui' xuj nico sun guinica j xú'. ³Ni guini'inj sisi guiran' xi'i 'ngo chra xucu daj. Ni rún' guiran' xi'i chra 'ngo tsínj ruhua gahui', ni hué daj hua chra xuj. Saní ganahuin rian guiran' xi'i chra xuj daj. Ni gara yan'anj ruhua daran' ni ngüi man chruhua xungüi guini'i ni sij sisi nahuin chra xuj. Ni guinico' ni sij rucu xuj gan'anj ni sij. ⁴Ni guinico' ni ngüi xucuáj daj xi'f si ga'ui' xuj si-sun xuj rian xucu huee daj. Ni ga'mi sa' ni sij rian xucu huee daj. Ni gataj ni sij:

—Un tsínj ga'ue gui'yaj daj rún' 'yaj xucu huee daj únj. Ni un tsínj ga'ue gunun' nga xuj ruhua á re' únj. —Daj gataj ni sij.

⁵Ni ga'uej ruhua Yan'anj sisi gahuin nucuj xuj ga'mi nne xuj. Ni

ga'mi quij xuj rian Yan'anj nej. Ni ga'uej ruhua Yan'anj sisi guinica j sun xuj huíj xia huíj yahui. ⁶Hué dan ni ga'mi quij xuj xi'f Yan'anj nga xi'f si-xugüi Yan'anj nej. Ni hué daj ga'mi quij xuj xi'f si-nuhui Yan'anj nga xi'f ni si mán xata' nej. ⁷Ni ga'uej ruhua Yan'anj sisi gunun' xuj nga ni ngüi hua sa' niman rian Yan'anj. Ni gui'yaj gana xuj rian ni sij. Ni hua permiso rian xuj sisi guinica j sun xuj rian daran' xi'nin' ni ngüi nga daran' xuman' nej, daran' snánj a'mi ni ngüi nej, daran' xungüi nej. ⁸Ni guinico' daran' ni ngüi man chruhua xungüi xucu daj. Saní sé daj gui'yaj ni ngüi taj si-xugüi rian si-libro xachij 'nij daj. Ni ni ngüi taj si-xugüi rian libro daj, ni hué ni sij huin si gane niganj nga Yan'anj. Ni hué xachij 'nij daj huin Jesucristo gahui' xi'f si-gaquin' né'. Ni asij achin gui'yaj Yan'anj xungüi, ni hua gani ruhua Yan'anj sisi hué daj gahui' Jesús.

⁹Ni sisi nun chraquij 'ngo tsínj daj, ni hua nian si gunun sij si ataj nuguan' nan anj. ¹⁰Sisi nicaj 'ngo tsínj daj gan'anj sij ducuaga' dugüi' sij, saní hué daj gan'anj man'an sij ducuaga' nej. Sisi dagahui' 'ngo tsínj daj espada dugüi' sij, ni hué espada daj gui'yaj gahui' man'an sij. Ngaa ni huin ruhuaj sisi ga nucuj ruhua ni ngüi hua sa' rian Yan'anj. Ni guxuman sa' ruhua ni sij ni'yaj ni sij Yan'anj.

¹¹Hué dan ni guini'inj gahui ango xucu huee riqui yo'ój. Ni taj huíj si-cúj chra xuj. Ni daj rún' hua si-cúj xachij 'nij, ni hué daj hua si-cúj chra xuj. Saní a'mi xuj daj rún' a'mi man'an xucuáj daj. ¹²Ni daj rún'

nicaj sun xucu huee ga'na' sini, ni hué daj nicaj sun ango xuj nej. Ni niquin' xuj rian xucu huee ga'na' sini daj. Ni gui'yaj xuj sisi guinico' daran' ni ngüi man chruhua xungüi xucu huee ga'na' sini daj. Ni hua ganahuin xucu huee ruhua gahui' daj. ¹³Ni ga'ue gui'yaj xuj ni rasun nico. Daj si da gayu yan'an xata' rian yo'ój, gui'yaj xuj guini'i ni ngüi. ¹⁴Ni digya' yun'unj xuj ni ngüi man chruhua xungüi xi'i ni rasun nico gui'yaj xuj rian ni ngüi. Daj si nicaj xuj permiso sisi hué daj gui'yaj xuj rian xucu huee ga'na' sini daj. Ni ga'nin' xuj sun rian ni ngüi man chruhua xungüi sisi nari ra'a ni sij 'ngo yan'anj gahuin xucu huee guiran' xi'i, gui'yaj espada, sani nun gahui' xuj. ¹⁵Ni hua permiso rian xucu huee daj sisi guinun nane niman yan'anj gui'yaj xuj huin xucu nari ra'a ni ngüi daj. Ngaa ni ga'mi xucu nari ra'a ni ngüi, gui'yaj xuj. Ni gataj xucu huee daj sisi dagahui' ni sij daran' ni tsínj nun guinico' xucu huin yan'anj gui'yaj ra'a ni sij daj. ¹⁶Ni gui'yaj xucu huee daj sisi gari ni sij da'nga' ra'a sa' ni ngüi, asi yo ni sij nej. Ni hué daj gui'yaj ni sij nga ni tsínj huin rian nga ni tsínj nico' rucu nej, ni tsínj xuru'ue nga ni tsínj niqui nej, ni tsínj 'yaj sun yun rian xuru'ue nga ni tsínj nitaj si 'yaj sun yun rian xuru'ue nej. ¹⁷Hué dan ni ni ngüi nitaj si nun da'nga', asi si-xugüi xucu daj, asi número si-xugüi xucu daj, ni si ga'ue guiran ni sij rasun. Ni si ga'ue gudu'ue ni sij rasun ngaa nitaj da'nga' daj nun ni sij manj.

¹⁸Ni nuguan' nan ruhuaj sisi gahuin chrun né'. Ni gara da'nga'

ruhua né' un sin huin nuguan' nan ruhuaj gata. Daj si si-nuguan' xucu huee daj huin si-xugüi 'ngo tsínj. Ni número daj huin huatan' ciento táj hua'nij xia huatan'.

El cántico de los 144,000

14 Ngaa ni guini'inj niquin' xachij 'nij chra quij gu'naj Sión. Ni man nuguan'an 'ngo ciento mí táj huj xia gan'anj mí ni tsínj nga xachij 'nij daj. Ni hua nica nun si-xugüi xachij 'nij yo ni sij nga si-xugüi chrej xachij 'nij nej. ²Ngaa ni gunünj si ga'mi 'ngo nane ga'na' xata'. Ni daj rún' garin rian nico' nico nnee rian huej, ni hué daj gahuin garin gunünj. Ni daj rún' aguáj du'ui, ni hué daj gunünj nej. Ni nane gunünj daj huin daj rún' xinga' yán'anj nun ga'i ya'a ngaa aráj ga'i ni tsínj aráj yán'anj. Ni hué daj gunünj nane ga'mi daj. ³Ni garáj ni sij 'ngo chra' naca rian tsínj nne chrun xila sa' nga rian anin' gan'anj xucu hua ni'na' nga rian ni tsínj huin achij nej. Ni a 'ngo tsínj nun ga'ue nari' gara chra' daj. Maan si urin ciento mí táj huj xia gan'anj mí ni tsínj ganani scanij ni ngüi man chruhua xungüi gahuin nucuaj nari' chra' naca daj garáj ni sij. ⁴Ni ni tsínj nan nun gui'yaj gaquin' nga ni ngüi xana. Daj si nun ga'mi ni sij nga ni ngüi xana. Ni hué ni tsínj nan nico' xachij 'nij ngaa achéj sí' niaj di'yaj nga ni sij. Ni nacaj Yan'anj ni sij scanij ni ngüi sisi guinicaj dugüi' sini ni sij nga Yan'anj nga xachij 'nij nej. ⁵Ni nun ga'mi ni sij nuguan' yya. Daj si hua sa' niman ni sij niquin' ni sij rian chrun xila sa' rian nne Yan'anj.

El mensaje de los tres ángeles

⁶Ngaa n̄i guini'inj huaj ango ángel dan̄i xata'. N̄i nicaj ángel daj nuguan' sa' huin nuguan' nun ganahuij. N̄i nata' ángel daj rian ni ngüi man daran' xungüi nga daran' xi'nin' ni ngüi nej, daran' snánj a'mi ni ngüi nej, daran' xuman' nej. ⁷N̄i ga'mi nucuaj ángel. N̄i gataj-á':

—Guinun yan'anj ni é re' rian Yan'anj xanga'. N̄i ga'mi sa' ni é re' rian Yan'anj nej. Daj si guisij hora nagui'yaj yya Yan'anj nga si-gaquin' ni ngüi. N̄i ga'mi 'ueé ni é re' rian Yan'anj si hué Yan'anj gui'yaj xata' nga yo'ój nej, nnee yan'anj nej, rian ahui nnee nej. —Daj gataj ángel daj gunünj.

⁸N̄i guinico' ango ángel rucu ángel daj. N̄i gataj ango ángel daj:

—Guere' xuman' Babilonia. Guere' xuman' Babilonia huin xuman' xxi. Daj si daj rún' digyán 'ngo tsínj daj go'o dugüi' sij rente sisi gaxini sí', n̄i hué daj digyán ni tsínj man Babilonia 'ngo chrej quij rian daran' xungüi. —Daj gataj ango ángel daj.

⁹Ngaa n̄i guinico' ango ángel guisij huá'nij ángel. N̄i ga'mi nucuaj ángel daj. N̄i hué nan huin nuguan' gataj ángel daj:

—Sisi hua 'ngo tsínj nun yan'anj xucu huee daj xucu huin yan'anj gui'yaj ra'a ni sij, n̄i sisi ga'uej ruhua sij sisi ganun da'nga' daj yo sij, as̄i ra'a sij, ¹⁰ngaa n̄i gahuin nico castigo sij, gui'yaj Yan'anj. Daj si daj rún' huin 'ngo nnee xunánj ngaa na'ue go'o né', n̄i hué daj huin castigo gahuin sij, gui'yaj Yan'anj. N̄i nun jnachej Yan'anj ango nnee sa' nga nnee xunánj daj sisi ga'ue go'o

ni sij. Daj si ducu ga'man ruhua Yan'anj ni'ya ni sij. N̄i ducu guiran' ni sij sayun gunun ni sij rian yan'an gaca ni sij nga yo'ój sufre. N̄i guini'yaj ni ángel hua sa' niman nga xachij 'nij nej. ¹¹N̄i niganj gahui gatse' rian guiran' ni sij sayun. N̄i na'ue gahui ni sij naran ruhua ni sij rian guiran' ni sij sayun. Daj si nugüi nigan' nun ni sij. N̄i hué daj guiran' ni tsínj nico' xucu huee nga xucu huin yan'anj gui'yaj ra'a ni sij. N̄i da'nga' daj guiran' ni tsínj ga'uej ruhua sisi ganun da'nga' si-xugüi xucu daj nej. —Daj gataj ángel daj.

¹²Ngaa n̄i ruhuaj si 'ngo ga nucuaj niman ni tsínj hua sa' rian Yan'anj rian sayun huin ni tsínj dagahuin nuguan' ga'nin' Yan'anj sun rian ni sij. N̄i xuman ruhua ni sij ni'yaj ni sij Jesús.

¹³Ngaa n̄i gunünj 'ngo nane ga'mi xata'. N̄i gataj nane daj gunünj:

—Garun re' nuguan' nan rian yanj: “Asij yyaj nga ni güi ga'na' ne' rian, n̄i hua 'ueé rian ni ngüi nico' Señor ngaa gahui' ni sij.” —Daj gataj nane daj gunünj.

Ngaa n̄i gataj Espiritu:

—Xanga' n̄i naran ruhua ni sij nga sun 'yaj ni sij. Daj si ni' Yan'anj sun sa' gui'yaj sun ni sij chruhua xungüi. —Gataj Espiritu.

La tierra es segada

¹⁴Ngaa n̄i guini'inj 'ngo nga gatsi xata'. N̄i rún' hua 'ngo da'nij ni ngüi, n̄i hué daj hua 'ngo tsínj nne rian nga daj. N̄i nun chra sij 'ngo corona huin oro. N̄i nicaj sij 'ngo gaga' cera huá. ¹⁵Ngaa n̄i gahui ango ángel chruhua nuhui nico. N̄i gaguáj nucuaj ángel daj rian tsínj nne rian nga daj. N̄i gataj ángel daj:

—Gaxi'i re' ga'nin' re' ni rasun man rian yo'ój nga gaga' cera nicáj re'. Daj si hua guisíj hora ga'nin' re' ni rasun. Ni hua gachij nin' si man rian yo'ój nan. —Daj gataj ángel daj.

¹⁶Ngaa ni gaxi'i tsínj nne rian nga daj ga'nin' sij ni rasun nga cera daj. Ni naran' sij ni rasun gahui rian yo'ój.

¹⁷Ngaa ni gahui ango ángel chruhua nuhui nico nne xata'. Ni hué daj nicaj ango ángel daj 'ngo cera hua nej. ¹⁸Ni rian altar gahui ango ángel. Ni nicaj ángel daj sun rian yan'an. Ngaa ni gaguáj nucaj ango ángel daj rian ángel nicaj gaga' cera hua daj. Ni gataj ángel daj:

—Gaxi'i re' nga cera hua nicáj re' daj, ngaa ni ga'nin' re' ni rasun man rian yo'ój. Ni guta re' ni uva gachij rian yo'ój. Daj si hua guisíj gane uva daj. —Daj gataj ángel daj.

¹⁹Ngaa ni ga'nin' ango ángel daj ni rasun man rian yo'ój nga gaga' cera. Ni guta ángel daj uva gachij man rian yo'ój. Ni gara ángel daj uva chruhua 'ngo gaga' xxi sisi gani gaga' daj uva, ni gahui nnee uva, gui'yaj gaga' daj. Ni hué nuguan' daj digyán daj a'man ruhua Yan'anj ni'ya ni ngüi da'ui gaquin'. ²⁰Ni ne' chrej xe' xuman' daj gani ni sij uva. Ni gahui nico tun chruhua gaga' daj. Ni guisíj ganun tun daj da gaga' nun du'ua guayo. Ni hua'nij ciento kilómetro gachéj tun gan'an.

Los ángeles con las siete postreras plagas

15 Ngaa ni guini'inj ango da'nga' xxi gurugüi' xata', gui'yaj Yan'anj. Ni gara yan'anj

ruhuāj guini'inj. Ni da'nga' daj huin ichij ángel nicaj ichij sayun ga'na'. Ni hué nan huin ichij sayun guisíj ganahuij. Ni ngaa guisíj ganahuij ichij sayun daj, gui'yaj Yan'anj, ngaa ni ganahuij si ga'man ruhua Yan'anj ni'ya xungüi.

²Ni guini'inj 'ngo nnee yan'anj. Ni rún' hua pidrio nachej yan'an, ni hué daj hua nnee yan'anj daj guini'inj. Ni du'ua nnee yan'anj daj man ni ngüi gui'yaj gana rian xucu huee nej, rian yan'anj huin xucu gui'yaj ra'a ni sij nej, rian número huin si-xugüi xucu daj. Ni nicaj ni sij yán'anj nun ga'i ya'a ga'ui' Yan'anj rian ni sij. ³Ni aráj ni sij si-chra' Moisés huin sí' tsínj gui'yaj sun rian Yan'anj asij ná. Ni hué daj aráj ni sij si-chra' xachij 'nij nej. Ni nan huin nuguan' aráj ni sij:

Hua nico nin' ruhua ni sun sa' gui'yaj sún re' huín re' Señor. Ni nicáj re' daran' fuerza huín re' Yan'anj.

Ni hua nica xanga' si-chréj re' huín re' rey rian ni ngüi hua sa' niman rian Yan'anj.

⁴Ni un tsínj na'uej ruhua guinun yan'anj rián re' huín re' Señor únj.

Daj si sa' nin' ruhua huin urín re'.

Xi'f daj ni ga'na' daran' ni ngüi man chruhua xungüi.

Ni ga'mi sa' ni sij rian xi'f re'.

Daj si hua guini'i ni sij sun sa' gui'yaj nica re' rian ni sij.

Daj huin chra' garáj ni ngüi gui'yaj gana daj.

⁵Ngaa guisíj ni guini'inj sisi naxi'nij rian ducúa Yan'anj xata' huin nuhui atsij nun nuguan' sa'

gui'yaj yya Yan'anj nga ni ngüi.
⁶Ngaa n̄i gahui ichij ángel daj chruhua ducúa Yan'anj. N̄i nicaj ni ángel daj ichij sayun ga'na' guiran' ni ngüi. N̄i nun ni ángel atsij gatsi sa' gu'naj lino. N̄i ran rian atsij daj. N̄i aní'yanj nnij huin oro xí'yanj ni ángel daj. ⁷Ngaa n̄i ga'ui' 'ngo dugüi' gan'anj xucu hua n̄i'na' 'ngo vaso huin oro ra'a da go'ngo ichij ni ángel daj. N̄i daj rún' 'yaj né' ngaa ara né' nnee chruhua vaso, n̄i hué daj gara ni sayun chruhua ni vaso daj. Daj si xi'í si a'man ruhua Yan'anj ni'ya ni ngüi, n̄i guiran' ni ngüi castigo, gui'yaj Yan'anj. N̄i niganj hua n̄i'na' Yan'anj. ⁸N̄i nara gatse' chruhua ducúa Yan'anj xi'í si hua 'ueé n̄in' ruhua Yan'anj, n̄i xi'í si nucuaj n̄in' ruhua Yan'anj nej. N̄i n̄i a 'ngo tsínj si ga'ue gatu chruhua ducúa Yan'anj da guisij gachin ichij ni sayun ga'na', gui'yaj ichij ni ángel daj.

Las copas de ira

16 Ngaa n̄i gunünj ga'mi 'ngo nanē nucuaj gahui chruhua ducúa Yan'anj. N̄i gataj nanē daj gunun ichij ni ángel:

—Güij gayanj ni é re' ni sayun man chruhua ichij vaso daj rian yo'ój. Daj si gahuin castigo ni ngüi xi'í si a'man ruhua Yan'anj. —Daj gataj nanē daj.

²Ngaa n̄i gan'anj gayan sini 'ngo ángel daj si man chruhua si-vaso sij rian yo'ój. N̄i a'ngaj nnee cúj ni ngüi gahui ya'ui quij huin ni sij ni tsínj taj si-da'nga' xucu huee. N̄i nico' ni sij yan'anj huin xucu gui'yaj ra'a ni sij.

³Ngaa n̄i gayanj ango ángel huin ángel huij si man chruhua si-vaso sij rian nnee yan'anj. N̄i gahui' daran' xucu hua n̄i'na' man chruhua nnee yan'anj.

⁴Ngaa n̄i gayanj ango ángel daj si man chruhua vaso sij rian ni xinéj nnee nga rian ni yu'uj ahui nnee. N̄i ángel daj huin ángel hua'nij. N̄i nahuin nnee daj tun.

⁵Ngaa n̄i gunünj gataj ángel dugumi rian ni nnee daj:

—Dugu'naj 'yáj re' huín re' Yan'anj xi'í si gui'yáj re' castigo daj. N̄i sa' n̄in' ruhuá re'. N̄i hué re' huin si gane asij sini. N̄i hué re' huin si nne acuan'. ⁶Daj si gayanj si-tun man'an ni tsínj hua sa' niman nga si-tun ni tsínj ga'mi si-nuguan' re', gui'yaj ni sij. Xi'í daj n̄i ga'uí' re' tun go'o man'an ni sij. Ngaa n̄i nayun yya cuenta daj rún' gui'yaj ni sij. —Daj gataj ángel daj.

⁷N̄i hué daj gunünj ga'mi ango ángel niquin' rian altar. N̄i gataj-á':

—Nuguan' xanga' huin nuguan' ga'mi re' ngaa nagui'yaj yya re' si-gaquin' ni sij. N̄i gui'yaj n̄ica re' huín re' Señor. N̄i hué re' huin Yan'anj nicaj daran' fuerza nej. —Gataj ango ángel daj.

⁸Ngaa n̄i gayanj ango ángel si man chruhua si-vaso sij rian güi huin ángel gan'anj. N̄i hua permiso rian güi sisi gaca ni ngüi, gui'yaj nnán. ⁹N̄i ducu gaca ni ngüi, gui'yaj nnán. Ngaa n̄i ga'mi quij ni sij xi'í si-xugüi Yan'anj. Daj si Yan'anj nicaj sun rian ni sayun ga'na' guiran' ni ngüi. N̄i nun n̄anicaj ruhua ni sij xi'í si-gaquin' ni sij sisi ga'mi sa' ni sij rian Yan'anj.

¹⁰Ngaa n̄i gayanj ango ángel si man chruhua si-vaso sij rian chrun xila rian nne xucu huee. N̄i ángel daj huin ángel un'unj. N̄i gahuin rumi' rian nicaj sun xuj. N̄i xi'f si ducu ga'ngaj nnee cúj ni ngüi, n̄i xa ni sij yya ni sij, gui'yaj xi'f daj. ¹¹N̄i xi'f si a'ngaj nnee cúj ni sij, gui'yaj ya'ui daj, n̄i ga'mi quij ni sij xi'f Yan'anj nne xata'. N̄i nunj si hué daj guiran' ni sij, sani nun nanicaj ruhua ni sij duna ni sij gaquin', gui'yaj ni sij.

¹²Ngaa n̄i gayanj ango ángel huin ángel huatan' si man chruhua si-vaso sij rian quin gu'naj Eufates. Ngaa n̄i ga naco quin daj sisi ga ní'nij gachin ni rey 'na' ne' rian síj güi ga'na' ni sí'. ¹³Ngaa n̄i guini'inj gahui nane quij du'ua xucúj nej, du'ua xucu huee nej, du'ua tsínj nata' nuguan' digya' yun'unj nej. N̄i rún' hua xiriquij, n̄i hué daj hua huá'nij ni nane quij daj. ¹⁴N̄i nane 'na' rian sichre huin ni nane quij daj. N̄i 'yaj sun huá'nij nane quij daj sun nico sisi guini'i ni ngüi. N̄i huaj ni huá'nij nane daj nin' gachra' rian man ni rey man chruhua xungüi sisi nahuin yu' ni sí' güi nagui'yaj yya Yan'anj nga si-gaquin' ni ngüi. Ngaa n̄i gunun' ni sí' nga Yan'anj. N̄i nicaj Yan'anj daran' fuerza.

¹⁵Hué nan huin si-nuguan' Señor: —N̄i'yaj ni é re' si huéj ga'na' daj rún' 'yaj 'ngo tsínj t̄u. N̄i gahuin 'ueé rian tsínj nitaj si atoj si nun ruhua sij nne sij. N̄i nun sa' sij si-gan' sij. Ngaa n̄i si ga nne sij gache sij. N̄i si gahuin na'aj sij. —Daj gataj Señor.

¹⁶N̄i nahuin yu' ni rey daj 'ngo yu'uj gu'naj Armagedón huin

snan'anj hebreo, gui'yaj huá'nij nane quij daj. ¹⁷Ngaa n̄i gayanj ango ángel daj si man chruhua si-vaso sij rian nane. N̄i guisíj ichij ni ángel gayanj ni vaso daj. Ngaa n̄i gunünj ga'mi nucuj 'ngo tsínj nne chruhua ducúá Yan'anj nne xata'. N̄i nne tsínj ga'mi daj rian chrun xila sa'. N̄i gataj sí':

—Yyaj n̄i guisíj ganahui. —Daj gataj sí'.

¹⁸Ngaa n̄i guiran. N̄i garin nin' ruhua. N̄i gaguáj du'ui. N̄i ga'na' 'ngo yún xxi. N̄i asij guimán ni ngüi chruhua xungüi nan, n̄i nun guini'i ni sij 'ngo yún nucuj rún' nucuj yún ga'na' daj. ¹⁹Ngaa n̄i dani xuman' xxi daj guisitsi' da'aj huá'nij dasu, gui'yaj yún. Ngaa n̄i gane ango ni xuman' xxi man chruhua xungüi. Hué dan n̄i ganun ruhua Yan'anj xi'f xuman' xxi gu'naj Babilonia sisi gahuin ni ngüi man xuman' daj castigo. Daj si nin' ruhua ga'man ruhua Yan'anj ni'ya ni ngüi daj. ²⁰N̄i gane daran' yo'ój niquin' dani chruhua nnee yan'anj. N̄i hué daj gane daran' ni quij xacan nej. N̄i nun gurugüi' n̄i a 'ngo quij ga mánj. ²¹N̄i gaman' 'ngo guman yatan xxi rian ni ngüi. N̄i a'uúj go'ngo yatan daj 'ngo si huij xia chi' kilo. N̄i xi'f si gaman' guman yatan xxi, gui'yaj Yan'anj, n̄i ga'mi quij ni sij xi'f Yan'anj. Daj si gahuin ni sij 'ngo castigo xxi, gui'yaj Yan'anj.

Condensación de la gran ramera

17 Ngaa n̄i ga'na' 'ngo ni ichij ni dugüi' ni ángel nicaj ichij vaso daj. N̄i gataj ángel daj gunünj: —Gahua' so' nan, n̄i digyanj rián re' daj gahuin castigo guiran'

yun'unj xana 'yaj squira' nne unj rian ni nnee yan'anj. Ni huin achij yun'unj xana daj. ²Ni gui'yaj squira' ni rey man chruhua xungüi nga yun'unj xana daj. Ni daj rún' hua xini 'ngo tsínj daj, ni hué daj gui'yaj ni tsínj man chruhua xungüi, gui'yaj yun'unj xana daj. Daj si gahuin nia' ruhua ni sij nga nuguan' quij digyán yun'unj xana daj rian ni sij. —Daj gataj ángel daj.

³Ngaa ni gan'anj nimānj chra 'ngo quij qui'yanj naco, gui'yaj ángel daj. Ni guini'inj 'ngo yun'unj xana taj xiráj 'ngo xucu huee mare. Ni nin' gachra' xuj nun si-xugüi xuj. Ni ninanj nuguan' quij huin ni nuguan' daj. Ni hua ichij chra xuj nga ichi' si-cúj xuj nej. ⁴Ni nun yun'unj xana daj 'ngo atsij jnitaj nga atsij mare. Ni nagui'yaj sa' unj man'an unj nga gaga' oro nga yej nia' nej, yej huin perla nej. Ni nicaj ra'a unj 'ngo tasa huin oro. Ni gara chruhua tasa daj, gui'yaj nuguan' quij nga ni gaquin' gui'yaj yun'unj xana daj. ⁵Ni hua nica nun si-xugüi unj yo unj. Ni a'mi rucu nuguan' nun yo unj. Ni hué daj ataj nuguan' daj: “Xuman' xxi Babilonia huin nni ni yun'unj xana 'yaj squira'. Ni xuman' daj 'yaj sisi hua daran' gaquin' chruhua xungüi.” Hué daj ataj letra nun yo yun'unj xana daj. ⁶Ngaa ni guini'inj sisi hua xini unj xi'í si go'o unj si-tun ni tsínj hua sa' rian Yan'anj nga ni tsínj gahui' xi'í si ga'mi ni sij si-nuguan' Jesús. Ni nin' ruhua gan'anj ruhuāj ni'yā yun'unj xana daj. ⁷Ngaa ni gataj ángel daj gunünj:

—Ni un sin ni gan'anj ruhuá re' únj. Gatā gunun re' sisi un sin huin

ruhua nuguan' hui nicaj yun'unj xana daj gata nga nuguan' xi'í xucu huee taj yun'unj xana daj huin xuj xucu hua ichij chra, ni nun ichi' si-cúj xuj. ⁸Ni xucu huee guini'í re' daj, ni hué xuj gane asij ná. Sani nitaj si huaj xuj chruhua xungüi acuan'. Ni gahui xuj chruhua yu'uj gunun nin' ruhua. Ngaa ni ga ni'ya xuj rian yan'an. Ni gan'anj ruhua ni ngüi guini'i ni sij xucu huee huin ni sij ni ngüi nitaj si taj si-xugüi ni sij rian libro taj si-xugüi ni ngüi gane niganj nga Yan'anj. Daj si asij gaxi'i xungüi, ni nun gui'yaj Yan'anj sisi guitaj si-xugüi ni ngüi daj rian libro. Ni xucu daj huin xucu gane asij ná. Sani nitaj si huaj xuj acuan'. Sani nanicaj ruhua' yún xuj ga'na' xuj. ⁹Güenda tsínj ni'i sa' huin nuguan' nan. Daj si ichij chra xucu daj huin ruhuaj gata ichij dacan rian nne yun'unj xana daj. ¹⁰Ni ichij chra xucu daj huin ruhuaj gata chij rey nej. Ni hua gahui' un'un' rey daj. Ni nne ango rey daj. Ni achin ga'na' ango rey daj. Ni hua nian si gane sij doj gue güi nga si-sun sij. ¹¹Ni hua ango rey guisíj tunj ni rey daj. Ni rey daj huin xucu huee gane asij ná. Sani nitaj xuj nne acuan'. Ni nicaj dugüi' rey daj nga ango ichij ni rey. Ni ga ni'ya sij rian yan'an.

¹²Ni ichi' si-cúj xuj guini'í re' huin ichi' rey. Ni achin si guinicaj sun ni sij. Sani urin hora nahuin ra'a nuguan'an ni sij sun nga xucu huee gahuin ni sij rey. ¹³Ni 'ngo guyan ga ruhua ni ichi' rey daj sisi naga'ui' ni sij sun nicaj ni sij rian xucu huee daj gahuin achij sí', gui'yaj ni sij. ¹⁴Ni gunun' ni sij nga xachij 'nij. Sani gui'yaj gana

xachij 'nij rian ni sij. Daj si xachij 'nij daj huin Señor huin achij rian daran' ni Señor. Nĭ huin sij rey huin achij rian daran' ni rey. Nĭ gaquĭnj Yan'anĭ ni tsĭnj nicaj dugüi' nga xachij 'nij. Nĭ nacui Yan'anĭ ni sij nej. Nĭ hua nĭca ruhua ni sij nej. — Daj gataj ángel daj gunĭnj.

¹⁵Ngaa nĭ gataj ruhua' yún ángel daj gunĭnj:

—Nĭ nnee guini'í re' rian nne yun'unĭ xana 'yaj squira' daj huin ga'ĭ nĭn' ruhua ni ngüi. Huin ni ngüi man ga'ĭ xuman' nga ga'ĭ ni xungüi nej, ni ngüi a'mi ga'ĭ snan'anĭ a'mi ni ngüi nej. ¹⁶Nĭ ichi' si-cúj xucu huee guini'í re' daj, nĭ si gahuin xan' ruhua ni sij guĭni'yaj ni sij yun'unĭ xana daj. Nĭ guere' unĭ, gui'yaj ni sij. Nĭ duna ni sij yun'unĭ xana daj sisi ga nne unĭ. Nĭ xa ni sij si-nne unĭ. Ngaa nĭ gari yan'an ni sij yun'unĭ xana daj rian yan'an gaca unĭ. ¹⁷Daj si gui'yaj Yan'anĭ sisi gui'yaj ni sij daj rún' huin ruhua Yan'anĭ. Xi'í daj nĭ 'ngo hua ruhua daran' ni sij sisi naga'ui' ni sij si-sun ni sij rian xucu huee gahuin achij xú', gui'yaj ni sij da guĭsij gahuin yya daj rún' ataj si-nuguan' Yan'anĭ. ¹⁸Nĭ yun'unĭ xana guini'í re' daj huin xuman' xxi nicaj sun rian ni rey man chruhua xungüi. —Daj gataj ángel daj gunĭnj.

La caída de Babilonia

18 Hué dan nĭ guini'inĭj ango ángel 'na' guinĭj xata'. Nĭ nicaj nĭn' ruhua ángel daj fuerza. Nĭ guixiguĭn rian yo'óĭ, gui'yaj si hua 'ueé nĭn' ruhua ángel daj. ²Ngaa nĭ gaguáj nucuaj ángel daj. Nĭ gataj-á':

—Gane xuman' xxi gu'naj Babilonia. Nĭ xuman' nan nahuin

xánĭ ni nane quij. Nĭ nahuin xánĭ daran' rian ni nane xi'í nej. Nĭ nahuin si-gaga' daran' rian ni xataj quij huin ni xuj ni xucu nun huin xan' ruhua ni ngüi. ³Daj si guixini ni ngüi man nĭn' gachra' chruhua xungüi, gui'yaj nuguan' quij digyán yun'unĭ xana daj rian ni sij. Nĭ gui'yaj squira' ni rey man chruhua xungüi nga yun'unĭ xana huin xuman' xxi daj. Nĭ ni tsĭnj du'uej ni rasun, nĭ gahuin xuru'ue ni sij, gui'yaj ni rasun du'ue nĭn' ruhua man xuman' daj. —Daj gataj ángel daj.

⁴Ngaa nĭ gunĭnj ango nane ga'mi xata'. Nĭ gataj nane daj:

—Gahui ni é re' xuman' daj huin ni é re' ni ngüi nico' man'anĭ. Ngaa nĭ si gui'yaj á re' gaquin' daj rún' 'yaj ni ngüi man xuman' daj. Nĭ si guiran' ni é re' sayun daj rún' guiran' ni sij nej. ⁵Daj si nahuin nico si-gaquin' ni sij guisi da xata'. Nĭ nanun ruhua Yan'anĭ ni nuguan' quij gui'yaj ni sij. ⁶Nĭ daj rún' gui'yaj quij xuman' daj nga ni ngüi, nĭ hué daj gui'yaj gue a ni é re' nga ni sij. Nĭ ngaa hué daj gui'yaj ni é re', nĭ naru'ue a ni é re' huĭj rian ni sij. Nĭ daj rún' gui'yaj xugüi ni sij 'ngo vaso nun nnee yai' go'o ni ngüi, nĭ hué daj ga'ui' re' huĭj vaso nun nnee daj go'o ni sij. ⁷Nĭ ga'mi sa' ni tsĭnj man xuman' daj xi'í man'an ni sij. Nĭ garasun ni sij ni rasun du'ue nĭn' ruhua nej. Hué dan nĭ daj rún' gui'yaj quij ni sij, nĭ hué daj gui'yaj ni é re' sisi guiran' ni sij sayun. Nĭ gui'yaj á re' sisi gaco ni sij nej. Daj si ani ruhua ni tsĭnj man xuman' daj daj rún' ani ruhua 'ngo yun'unĭ nicaj sun huin reina.

Ni ataj niman unj: “Nicaj sūnj nnēj daj rún' nicaj sun reina. Sé yun'unj mmij huinj mánj. Ni nitaj aman gacōj, guí'yaj sayun mánj.” Hué daj ataj unj niman unj. ⁸Xi'í daj ni urin güi ga'na' ni sayun guíran' unj. Ni gahui' nico ni sij chruhua xuman' huin unj. Ni gaco ni sij nej. Ni gachin xi'na' riqui ni sij nej. Ni gaca ni sij rian yan'an nej. Daj si nucuaq nin' ruhua Yan'anj huin Señor. Ni Yan'anj huin si nagui'yaj yya si-gaquin' ni sij. —Daj gataj nane 'na' xata' daj.

⁹Ni ngaa guini'i ni rey man chruhua xungüi ahui gatse' aca xuman' daj, ni ducu gaco ni sij. Ni ganani ruhua ni sij. Daj si daj rún' 'yaj 'ngo tsínj ngaa 'yaj squira' sij ngaa 'ngo yun'unj xana, ni hué daj guí'yaj ni rey daj gaquin' nga xuman' daj. Ni garasun ni sij ni rasun du'ue nga ni ngüi man chruhua xuman' daj. ¹⁰Ni xi'í si xu'ui' ni rey daj, ni guiniquin' gan' ni sij guini'yaj ni sij daj guíran' xuman' daj sayun. Ni gataj ni sij:

—Niqui niman xuman' xxi gu'naj Babilonia huin xuman' nicaj nico fuerza. Daj si urin hora, ni guisij castigo guíran' xuman' daj. —Daj gataj ni sij.

¹¹Ni ni tsínj du'uej ni rasun man chruhua xungüi, ni ducu gaco ni sij xi'í xuman' daj. Ni nani ruhua ni sij xi'í si nitaj a 'ngo ni ngüi guíran rasun du'uej ni sij. ¹²Ni si gane' gaga' oro nga gaga' plata nej, yej niá' nej, yej huin perla nga atsij sa' gu'naj lino nej, atsij jnitaj nga atsij gu'naj seda nej, atsij mare; nga daran' chrun guin' daj nej, ni rasun ri ni sij huin cúj gu'naj márfil

nej, ni rasun ri ni sij huin chrun niá' nej, gaga' mmíj nga gaga' hierro nej, yej gu'naj mármol ¹³nga canela nej, especia guin' daj nej, sifuíj nej, mirra nga olíbano nej, nnee vino nga gasiti nej, chru sa' huin harina nej, strigo nga xucu nej, xachij nej, guayo nej, carreta nej, tsínj 'yaj sun yun huin niman ni ngüi nej. ¹⁴Ni gataj ni sij rian ni tsínj man xuman' daj:

—Ni garan' ruhua ni é re' nga ni chruj niá' ayu chra chrun. Sani yyaj ni nitaj si nicaj ni é re' xa ni é re' ni rasun sa' da mánj. Daj si niganj guere' ni rasun du'ue nga daran' ni rasun sa'. Ni nitaj aman guiri' ni é re' ni rasun da ga mánj. —Daj gataj ni sij.

¹⁵Ni ni tsínj du'uej ni rasun, ni gahuin xuru'ue ni sij, guí'yaj xuman' daj. Ni xi'í si xu'ui' ni sij, ni guiniquin' gan' ni sij guini'yaj ni sij daj guíran' xuman' daj sayun. Ni gaco ni sij. Ni ganani ruhua ni sij nej. ¹⁶Ni gataj ni sij:

—Niqui niman xuman' xxi daj. Daj si daj rún' hua 'ngo yun'unj xana ngaa nun unj atsij lino sa' nga atsij jnitaj nej, atsij mare nga gaga' oro nej, yej niá' nga yej perla nej, ni hué daj hua xuman' xxi daj. ¹⁷Sani urin hora ni guere' daran' ni rasun du'ue daj. —Daj gataj ni sij.

Ni guiniquin' gan' daran' ni tsínj duguáj riō achéj rian nnee nga daran' ni tsínj achéj nga riō nej, ni tsínj 'yaj sun chruhua ni riō nej. ¹⁸Ni ngaa guini'i ni sij gahui gatse' aca xuman' daj, ni gaguáj ni sij. Ni gataj ni sij:

—Ni un xuman' huin achij daj rún' huin achij xuman' nan, ruhua á re' únj. —Daj gataj ni sij.

¹⁹Ngaa ni guida'a ni sij yo'ój yaj gara ni sij chra ni sij. Ni gaco ni sij. Ni ducu ganani ruhua ni sij. Ni gaguáj ni sij gataj ni sij:

—Niqui niman xuman' xxi daj.

Ni gahuin xuru'ue daran' ni tsínj nicaj rio achéj rian nnee. Ni gahuin xuru'ue ni sij, gui'yaj san'anj mán xuman' xxi daj. Sani urin hora, ni guere' daran'anj. ²⁰Ni gahuin nia' ruhua á re' si mán xata'. Ni gahuin nia' ruhua á re' huin ín re' ni ngüi hua sa' rian Yan'anj nej, ni tsínj nata' si-nuguan' Jesús rian ni ngüi nej, ni tsínj ga'mi si-nuguan' Yan'anj rian ni ngüi nej. Daj si gui'yaj Yan'anj castigo xuman' daj xi'í gaquin' gui'yaj ni sij rian án re'. —Daj gataj ni sij.

²¹Ngaa ni nachi nicaj 'ngo ángel nucuj 'ngo yej xxi rún' hua to xachij huaj. Ni dugüéj ángel daj chruhua nnee yan'anj. Ngaa ni gataj ángel daj:

—Hué daj guiran' gue re' huín re' xuman' xxi Babilonia. Ni nitaj aman gurugüi' re' guini'i ni ngüi ga mánj. ²²Ni xuman' daj nitaj aman guixinga' gunun ni ngüi gara ni sij yán'anj nun ga'i ya'a nga ni tsínj aráj riá nej, ni tsínj a'yanj trompeta nej. Ni, ni a 'ngo ni tsínj si gui'yaj sun si-sun ni sij. Ni si gunun ni ngüi guixinga' ngaa duguáj ni sij molino chruhua xuman' da ga mánj. ²³Ni nitaj aman guixiguin yan'an xuman' da ga mánj. Ni si gunun ni ngüi ga'mi tsínj xacaj yun'unj xana nga nuguan' ga'mi yun'unj xana xacaj nica daj. Daj si huin achij ni tsínj du'uej ni rasun man xuman' daj scanij ni tsínj man chruhua xungüi nan. Ni digya' yun'unj ni

é re' daran' ni ngüi man chruhua xungüi ngaa gui'yaj stu'uaj a ni é re'. ²⁴Ni xuman' daj da'ui gaquin' xi'í si-tun man'an ni tsínj ga'mi si-nuguan' Yan'anj nga si-tun man'an ni tsínj hua sa' rian Yan'anj nej, si-tun daran' ni ngüi gahui' chruhua xungüi, gui'yaj ni sij. —Daj gataj ángel daj rian xuman' xxi gu'naj Babilonia.

Alabanzas en el cielo

19 Ngaa guisíj ni gunünj 'ngo nane nucuj ga'mi nico nin' ruhua ni ngüi xata'. Ni gataj ni sij:

Aleluya. Dan'anj né' huin si nacaj né'.

Ni ruhuaj si guinun yan'anj né' rian Yan'anj.

Ni ruhuaj si ga'mi sa' né' rian Yan'anj.

Ni nin' ruhua nicaj Dan'anj né' fuerza.

²Daj si urin nuguan' xanga' nga urin nuguan' nica a'mi Yan'anj ngaa nagui'yaj yya si-gaquin' ni ngüi.

Ni gui'yaj Yan'anj castigo yun'unj xana huin achij gui'yaj squira' daj.

Daj si gahuin quij ni ngüi man chruhua xungüi, gui'yaj unj nga chrej quij digyan unj rian ni sij.

Ni gui'yaj Yan'anj castigo yun'unj xana daj xi'í si dagahui' unj ni ngüi nico' Yan'anj.

Daj gataj ni ngüi daj.

³Ngaa ni gataj ruhua' yún ni sij: —Aleluya. Niganj ahui gatse' xuman' daj huin yun'unj xana gui'yaj squira'. —Daj gataj ni sij.

⁴Ngaa n̄i ganiquin' ráj dacoj ico gan'anj ni tsínj huin achij rian yo'ój nga gan'anj ni xucu hua ni'na'. N̄i ga'mi sa' ni sij rian Yan'anj nne rian chrun xila sa'. N̄i gataj ni sij:

—Amén. Aleluya. —Daj gataj ni sij.

⁵Ngaa n̄i gunūnj ga'mi 'ngo nane rian nne chrun xila sa' daj. N̄i gataj nane daj:

Ga'mi sa' á re' rian Dan'anj né' huin ín re' tsínj 'yaj sun rian Yan'anj.

N̄i nun yan'anj án re' rian Yan'anj nej.

N̄i nitaj si gahuin sisi huin achij ni é re', asi nitaj si huin achij ni é re'.

Daj gataj nane daj.

⁶Ngaa n̄i daj rún' huin ngaa a'mi ga'l̄i n̄in' ruhua ni ngüi, n̄i hué daj gunūnj. N̄i daj rún' huin rian nico' nico nnee rian huej, n̄i hué daj gahuin garin gunūnj. N̄i daj rún' huin ngaa ducu gaguáj du'ui, n̄i hué daj gahuin garin gunūnj nej. N̄i gataj ni ngüi daj:

Aleluya.

Daj si nucuaj n̄in' ruhua Señor huin Dan'anj né'.

N̄i nicaj sun Señor rian daran'anj.

⁷Hué dan n̄i gahuin niá' ruhua né'. N̄i ga'mi sa' né' rian Señor huin Yan'anj.

Daj si 'na' guisij hora gahuin gui'yanj xacaj xachij 'nij yun'unj xana gahuin nica sij.

⁸N̄i ga'ui' Yan'anj sisi gunun unj atsj du'ue huin lino sa'.

N̄i ran rian atsj sa' daj.

N̄i atsj du'ue daj huin si sa' gui'yaj ni ngüi hua sa' rian Yan'anj.

Daj gataj ni sij.

La cena de las bodas del Cordero

⁹Ngaa n̄i gataj ángel daj gunūnj: —Garun re' nuguan' nan rian yanj: “Hua 'ueé rian ni ngüi gaquinj Yan'anj gan'anj rian gahuin gui'yanj nara'a xachij 'nij.” Hué daj garun re'. —Gataj ángel daj.

N̄i gataj ruhua' yún ángel daj: —Nan huin nuguan' xanga' 'na' rian man'an Yan'anj. —Daj gataj ángel daj gunūnj.

¹⁰Ngaa n̄i ganiquin' ráj dacō rian ángel sisi guinun yan'an ángel daj.

Sani gataj ángel daj gunūnj:

—Si gui'yáj re' da mánj. Daj si huē 'yaj sun rian Yan'anj nga re' nga ni jnánj re' huin ni sij ni tsínj hua nica ruhua nga nuguan' ga'mi Jesús. Guinicó' re' urin Yan'anj xanga'. Daj si ni nuguan' ga'mi Jesús huin ni nuguan' gunun ni tsínj ga'mi si-nuguan' Yan'anj. —Daj gataj ángel daj.

El jinete del caballo blanco

¹¹Ngaa n̄i guini'inj sisi naxi'nij xata'. N̄i gurugüi' 'ngo guayo gatsi. N̄i tsínj taj guayo daj gu'naj sí' tsínj hua nica ruhua. N̄i hué daj gu'naj sí' tsínj xanga' nej. N̄i 'yaj nica sij ngaa 'yaj yya sij si-gaquin' ni ngüi. N̄i 'yaj nica sij ngaa unun' sij nej.

¹²N̄i daj rún' xiguin yan'an, n̄i hué daj xiguin rundij rian sij. N̄i nun chra sij ga'l̄i corona. N̄i hua nica si-xugüi sij chra sij. Sani urin man'an sij ni'i daj gu'naj sij. ¹³N̄i nun sij 'ngo atsj gane tun. N̄i si-xugüi sij huin: SI-NUGUAN' YAN'ANJ. ¹⁴N̄i nico' ni snado mán xata' rucu sij. N̄i nun ni sí' atsj gatsi hua sa'

gu'naj lino. Ni taj ni sí' guayo gatsi nico' ni sí' rucú sij. ¹⁵Ni nun 'ngo espada hua chruhua du'ua sij. Ni guiran' xi'í ni ngüi man chruhua ni xungüi, gui'yaj sij nga espada daj. Ni guinicaj sun sij nga chrún ni'í huin gaga' hierro. Ni daj rún' 'yaj 'ngo tsínj ngaa rún sij uva sisi dagaman' nnee uva daj, ni hué daj gui'yaj sij castigo ni ngüi ngaa nagui'yaj yya sij si-gaquin' ni ngüi. Daj si nin' ruhua ga'man ruhua Yan'anj nga xi'í si-gaquin' ni sij. Ni Yan'anj huin nucuj nin' ruhua. ¹⁶Ni nun si-xugüi sij rian si-gan' sij nga rian da'man sij. Ni si-xugüi sij huin: REY RIAN NI REY NGA SENOR RIAN NI SENOR.

¹⁷Ngaa ni guini'inj 'ngo ángel niquin' dani rian güi. Ni gaguáj nucuj ángel daj. Ni gataj ángel rian daran' xataj huéj xata':

—Nahuin yu' ni é re' xá nico ni é re' rian gahuin gui'yanj gui'yaj Yan'anj. ¹⁸Ngaa ni xá ni é re' si-nnee ni rey nga si-nnee ni capitán nej, si-nnee ni tsínj nucuj nga si-nnee ni guayo nej, si-nnee ni tsínj taj guayo nga si-nnee daran' ni tsínj nun 'yaj sun yun rian xuru'ue nga ni tsínj 'yaj sun yun rian xuru'ue nej, ni tsínj huin achij nga ni tsínj nitaj si huin achij nej. —Daj gataj ángel daj.

¹⁹Ngaa ni guini'inj xucu huee daj nga ni rey man chruhua xungüi nga ni snado nico' ni rey daj. Ni nahuin yu' ni sij sisi gunun' ni sij nga tsínj taj guayo gatsi daj nga ni snado nico' rucú sí'. ²⁰Ni guida'a tsínj taj guayo nga si-snado sij xucu huee daj nga tsínj ga'mi nuguan' digya' yun'unj. Ni hué sí' huin tsínj gui'yaj sun nico rian xucu huee daj. Ni xi'í

daj digya' yun'unj sij ni tsínj ga'uej ruhua guinun si-da'nga' xucu daj man'an ni sí'. Ni guinun yan'anj ni sí' yan'anj gui'yaj ra'a ni ngüi huin 'ngo da'nga' du'ua xucu daj. Ni hua ni'na' xucu huee nga tsínj digya' yun'unj daj dugüéj ni sij chruhua nnee yan'anj rian aca yan'an nga yo'ój sufre. ²¹Ni espada nun du'ua tsínj taj guayo gatsi daj gui'yaj sisi gahui' ni tsínj gunánj huin ni tsínj nico' rucu nungüej sí'. Ni guiri' nico ni xataj xa xuj si-nnee ni tsínj gahui' daj.

Los mil años

20 Ngaa ni guini'inj 'na' guinij 'ngo ángel xata'. Ni nicaj ángel daj 'ngo rian gaga' llave na'nij du'ua yu'uj gunun nin' ruhua. Ni nicaj ángel daj 'ngo cadena xxi nej. ²Ni guida'a ángel daj xucu xucuáj huin xucuáj gane asij ná. Ni xucuáj daj huin sichre. Ni Satanás gu'naj sí'. Ngaa ni numij ángel daj 'ngo mí yo' Satanás. ³Ngaa ni dugüéj ángel daj Satanás chruhua yu'uj gunun nin' ruhua daj. Ni naránj ángel daj rian yu'uj. Ni garun ángel daj sello du'ua yu'uj sisi si gahui Satanás. Ngaa ni si digya' yun'unj sichre Satanás ni ngüi man chruhua xungüi da guisij mí yo' daj. Hué dan ni ngaa guisij mí yo' daj, ni gahuin ni'nij rian sichre doj aj.

⁴Hué dan ni guini'inj ni chrun xila sa'. Ni rian ni chrun xila daj nne ni tsínj hua ga'nin' Yan'anj sun rian ni sij sisi nagui'yaj yya ni sij nga si-gaquin' ni ngüi. Ni guini'inj ni tsínj gahui' ngaa ga'nin' ni sij chra ni sí' xi'í si ga'mi ni sí' si-nuguan' Jesús nga si-nuguan'

Yan'anj. Ni nun guinico' ni tsínj daj xucu huee nga xucu gui'yaj ra'a ni sij huin 'ngo da'nga' du'ua xucu daj. Daj si nun ga'uej ruhua ni sij sisi guinun si-da'nga' xuj yo ni sij nga ra'a ni sij. Ni ganánij ni sij guiman ni sij mí yo'. Ni gahuin achij ni sij nga Cristo. ⁵Saní angó ni níman, ni nun gana'nij ni sij da guisíj mí yo'. Ni hué nan huin ngaa ganánij sini ni ngüi scanij ni níman. ⁶Ni hua 'ueé rian ni ngüi gana'nij sini daj. Ni hua sa' niman ni sij rian Yan'anj. Ni si gahui' ni sij ngaa guisij huij gahui' ni ngüi. Saní gahuin ni sij chrej rian Yan'anj nga rian Cristo. Ni guinicaj sun ni sij gahuin achij ni sij mí yo' nga Cristo.

⁷Ngaa guisij mí yo' daj, ni nachi sichre Satanás chruhua ducuaga'. ⁸Ngaa ni gahui sichre dígya' yun'unj sij ni ngüi man nín' gachra' chruhua xungüi. Ni hué daj dígya' yun'unj sichre ni tsínj man 'ngo yu'uj gu'naj Gog nga yu'uj gu'naj Magog. Ni nahuin yu' ni snado sisi gunun' ni sij, gui'yaj sichre Satanás. Ni daj rún' mán nico ni yo'ój chru du'ua nnee yan'anj, ni hué daj nico ni snado daj. ⁹Ni da' gara da'aj xungüi gui'yaj ni sij ngaa gahui ni sij gan'anj ni sij. Ni ganicaj ni sij rucú xuman' man ni ngüi hua sa' rian Yan'anj huin xuman' 'i ruhua Yan'anj. Saní gayu yan'an xata', gui'yaj Yan'anj. Ni gaca ni sij, gui'yaj yan'an daj. ¹⁰Ni sichre dígya' yun'unj ni sij, saní dugüéj Yan'anj sichre daj chruhua nnee yan'anj rian aca yan'an nga yo'ój sufre. Ni yu'uj daj nun xucu huee nga tsínj dígya' yun'unj ni ngüi nej. Ngaa ni nugüi nigan' guiran' ni sij

nico sayun. Ni nitaj aman guina'aj yan'an daj.

El juicio ante el gran trono blanco

¹¹Hué dan ni guini'inj 'ngo chrun xila xxi sa' gatsi. Ni guini'inj si nne rian chrun xila daj. Ni gunánj xata' nga xungüi rian si nne chrun xila sa' daj. Ni nun nari' nungüe rian guiniquin' nungüe. ¹²Ni guini'inj ni níman huin achij nga ni níman nitaj si huin achij. Ni niquin' ni sij rian chrun xila sa' rian nne Yan'anj. Ngaa ni naxi'nij ni si mán xata' rian ni yanj libro. Ni naxi'nij ni sij rian angó libro huin libro taj si-xugüi ni ngüi gane niganj nga Yan'anj. Ni daj rún' hua nica rian ni libro daj si gui'yaj ni ngüi ngaa hua ni'na' ni sij, ni hué daj nagui'yaj yya Yan'anj nga si-gaquin' ni sij. ¹³Ngaa ni naga'ui' nnee yan'anj ni tsínj gahui' man chruhua nnee yan'anj daj. Ni ga'na' ni níman gahui' rian man ni níman. Ni nagui'yaj yya Yan'anj nga si-gaquin' ni sij daj rún' gui'yaj ni sij. ¹⁴Ni dugüéj Yan'anj yu'uj rian achin' ni níman chruhua nnee yan'anj huin rian aca yan'an. Ni si gahui' ni ngüi ga mánj. Ni rian aca yan'an daj huin si guisij huij gahui' ni ngüi. ¹⁵Ni yu'uj daj dugüéj Yan'anj ni ngüi nitaj si taj nica si-xugüi rian libro taj si-xugüi ni ngüi gane niganj nga Yan'anj.

Cielo nuevo y tierra nueva

21 Hué dan ni guini'inj hua naca xata' nga yo'ój. Daj si hua ganahuij xata' nga yo'ój hua acuan'. Ni hué daj ganahuij nnee yan'anj nej. ²Hué huin Juan. Ni guini'inj 'na' guinij xuman' hua sa'

rian Yan'anj huin xuman' Jerusalén naça. Nì daj rún' nagui'yaj sa' 'ngo yun'unj xana man'an unj ngaa xacaj unj 'ngo tsínj, nì hué daj hua xuman' daj. ³Nì gunūnj 'ngo nane nucuaj ga'mi xata'. Nì gataj nane daj:

—Nne ducua Yan'anj scanij ni ngüi acuan'. Nì Yan'anj huin si gane nga ni sij. Nì gahuin ni sij ni ngüi nico' Yan'anj. Nì hué man'an Yan'anj gane nuguan'an nga ni sij. ⁴Nì narui'ui Yan'anj daran' nnee nico' rian ni sij. Nì si gahui' ni sij ga mánj. Nì si gaco ni sij nej. Nì si nani ruhua ni sij. Nì si ga'ngaj ni sij. Daj si hua ganahuij daran' rasun gachin asij sini. —Daj gataj nane daj.

⁵Ngaa nì gataj si nne rian chrun xila sa' daj:

—Nì'yaj á re'. Huéj gui'yaj naça daran' ni rasun. —Daj gataj-á'.

Nì gataj ruhua' yún-ún' gunūnj:

—Garun re' nuguan' nan rian yanj. Daj si nuguan' nan huin nuguan' xanga' yya. —Daj gataj si nne rian chrun xila sa' daj.

⁶Ngaa sīj nì gataj-á':

—Guisij ganahui. Huéj huin tsínj gu'naj Alfa nga Omega. Daj si Alfa huin letra gaxi'i asij sini yan. Nì Omega huin letra nico' da ne' rucu. Nì huéj huin tsínj niquin' asij sini. Nì huéj huin si gu'niquin' niganj nin'. Sisi nago'o 'ngo tsínj daj nnee, nì ga'ui' yūnj go'o sij rian ahui nnee gui'yaj si gane niganj sij. ⁷Nì tsínj gui'yaj gana rian nuguan' quij, nì nahuin ra'a sij daran' rasun nan. Nì gahuin Dan'anj sij man'anj. Nì gahuin da'ni sij. ⁸Sanì rian aca yan'an nga yo'ój sufre gan'anj ni tsínj xu'ui' nga ni tsínj nun xuman

ruhua nì'yaj man'anj nej, tsínj 'yaj quij nej, ni tsínj dagahui' níman nga ni tsínj 'yaj stu'uaj nej, ni tsínj nico' yan'anj 'yaj ra'a ni sij nga daran' ni tsínj a'mi yya nej. Nì rian aca yan'an daj huin si guisij huij gahui' ni ngüi. —Daj gataj si nne rian chrun xila sa' daj.

La nueva Jerusalén

⁹Ngaa nì ga'na' 'ngo ni ichij ángel nicaj ichij vaso huin ni vaso ara ichij ni sayun guiran' ni ngüi ngaa ruhua ganahuij xungüi. Nì gataj ángel daj gunūnj:

—Gahua' re' nan, nì digyānj rián re' daj hua yun'unj xana xacaj tsínj huin xachij 'nij guini'f re'. Nì gahuin nica sij unj. —Daj gataj ángel daj gunūnj.

¹⁰Ngaa nì nicaj ángel nimānj gan'an chra' 'ngo quij xacan xxi. Nì digyān ángel daj xuman' sa' xxi huin Jerusalén riānj. Nì xata' 'na' guinij xuman' Jerusalén rian Yan'anj. ¹¹Nì ran xuman' daj daj rún' ran rian nne Yan'anj. Nì xiguin sa' xuman' daj daj rún' xiguin sa' 'ngo yej du'ue nico. Nì daj rún' hua 'ngo yej gu'naj jaspe hua yej. Nì daj rún' xiguin pidrio sa' 'yaj güi, nì hué daj hua xuman' daj. ¹²Nì niquin' 'ngo xingá yej xxi xacan anicaj du'ua xuman' daj. Nì hua xuhuij rian xingá yej daj. Nì da' go'ngo rian xingá yej niquin' 'ngo ángel. Nì hua nica nun si-xugüi xuhuij xi'nin' huin ni da'nij Israel rian go'ngo rian xingá yej. ¹³Nì taj hua'nij rian xingá yej ne' rian sīj güi. Nì taj ya'nij rian xingá yej ne' chrej norte. Nì taj ya'nij rian xingá yej ne' sur. Nì taj ya'nij rian xingá yej ne' rian

atúj güi nej. ¹⁴Ni ngaj xuhuij yej xxi xi'f xingá yej daj. Ni rian ni yej daj, ni hua nica si-xugüi xuhuij ni tsínj huin apóstol huin ni tsínj ga'mi si-nuguan' xachij 'nij huin Jesucristo.

¹⁵Ni nicaj ángel ga'mi ngāj daj 'ngo rianj huin oro sisi guiriun ángel xuman' daj nga ni rian xingá yej nej, xingá yej nej. ¹⁶Ni uyan gara' anin' gan'anj squina xuman' daj. Ni guiriun ángel xuman' daj nga rianj. Ni huij mí táj yahuij ciento kilómetro huin rian gara' nga rian chre'. Ni hué daj huin güenda xacanj nej. ¹⁷Ngaa ni guiriun ángel daj xingá yej. Ni guisíj 'ngo ciento táj yahuij xia gan'anj dane nicaj xingá yej daj. Ni daj rún' riún' nga dane', ni hué daj gui'yaj ángel daj. ¹⁸Ni xingá yej daj huin yej gu'naj jaspe. Ni ninanj oro huin xuman' daj. Ni rún' hua pidrio aca hua oro daj. ¹⁹Ni niá' hua ni yej ngaj daqui xingá yej nga daran' rian yej du'ue. Ni ngoj huin yej gu'naj jaspe. Ni hui huin yej zafiro. Ni hua'ni huin yej ágata. Ni gan'an huin yej esmeralda. ²⁰Ni un'unj huin yej ónice. Ni huatanj huin yej gu'naj cornalina. Ni ichij huin yej crisólito. Ni tunj huin berilo. Ni un huin yej topacio. Ni chi' huin yej gu'naj crisopraso. Ni xan huin yej gu'naj jacinto. Ni guisíj xuhuij huin yej gu'naj amatista. ²¹Ni xuhuij rian xingá yej daj huin xuhuij yej gu'naj perla. Ni da go'ngo rian xingá yej daj huin 'ngo yej perla. Ni cayu huin achij huin xuman' daj, ni ninanj oro huin. Ni daj rún' ran pidrio, ni hué daj hua oro daj.

²²Ni a 'ngo nuhui nun guini'inj xuman' daj. Daj si Señor huin

Yan'anj nucuaaj nin' ruhua huin nuhui daj nga xachij 'nij huin Jesucristo. ²³Ni chruhua xuman' daj, ni nitaj si ruhuaj sisi guixiguin güi nga yahui mánj. Daj si hué man'an Yan'anj xiguin chruhua xuman' daj. Ni xachij 'nij huin yan'an xiguin nej. ²⁴Ni guixiguin gache ni ngüi man chruhua xungüi, gui'yaj yan'an xiguin chruhua xuman' daj huin ni ngüi ganani, gui'yaj Yan'anj. Ni naga'ui' ni rey man chruhua xungüi ni rasun sa' nga ni nuguan' sa' rian xuman' daj. ²⁵Ni nitaj aman naránj ni rian xingá yej ne' guni'yanj. Daj si nitaj si guini xuman' daj ga mánj. ²⁶Ni nicaj ni ngüi man chruhua xungüi ni rasun sa' nga ni nuguan' sa' gan'anj jna ni sij chruhua xuman' daj. ²⁷Ni a 'ngo rasun quij si gatuj xuman' daj. Ni si gatuj ni ngüi 'yaj quij nga ni ngüi a'mi yya chruhua xuman' daj. Sani maan si gatu ni ngüi taj nica si-xugüi rian si-libro xachij 'nij huin libro taj si-xugüi ni ngüi gane niganj nga Yan'anj.

22 Ngaa ni digyán ángel daj 'ngo xinéj nnee hua sa' riánj. Ni nnee daj 'yaj si gane niganj ni ngüi nga Yan'anj. Ni ran nnee daj daj rún' ran pidrio sa'. Ni ahuí nnee daj rian chrun xila sa' rian nne Yan'anj nga xachij 'nij. ²Ni dani cayu xachij taj chruhua xuman' daj niquin' chrun 'yaj si gane niganj ni ngüi nga Yan'anj. Ni niquin' chrun da go'ngo du'ua xinéj nnee daj. Ni da yahui, ni ayu go'ngo rian chruj. Ni huin ruhuaj gata sisi guisíj xuhuij rian chruj gayu chra chrun daj guisíj 'ngo yo'. Ni ní'yanj coj ra'a chrun daj sisi ganahuin ni ngüi

man chruhua xungüi. ³Ni nitaj nuguan' quij ga chruhua xuman' da ga manj. Ni niquin' chrun xila sa' rian nne Yan'anj nga xachij 'nij xuman' daj. Ni tsínj 'yaj sun rian Yan'anj, ni gui'yaj sun ni sij rian Yan'anj. ⁴Ni guini'i ni sij rian man'an Yan'anj. Ni guinun si-xugüi Yan'anj yo ni sij. ⁵Ni si guini xuman' daj. Ni nitaj si ruhuaj sisi guixiguin yan'an xuman' daj. Ni nitaj si ruhuaj sisi guixiguin, gui'yaj güi. Daj si guixiguin rian ni sij, gui'yaj Yan'anj huin Señor. Ni niganj nin' guinicaj sun ni sij nga Yan'anj.

La venida de Cristo está cerca

⁶Ngaa ni gataj ángel daj gunünj: —Ni nuguan' nan huin nuguan' xanga' yya. Ni hué Señor huin Yan'anj huin achij niman ni tsínj a'mi si-nuguan' Yan'anj. Ni ga'nij Yan'anj ángel ga'na' sisi digyán ángel daj daj gahuin rá'yanj rian ni tsínj 'yaj sun rian Yan'anj. —Daj gataj ángel daj.

⁷Hue dan ni:

—Rá'yanj guisí rian man án re'. —Daj gataj Jesucristo gunun né'.

Ni hua 'ueé rian tsínj unun sa' ni nuguan' nun rian yanj libro nan huin nuguan' ataj snan'anj daj gahuin nga ni ngüi. ⁸Huēj huin Juan. Ni gunünj ni nuguan' nan. Ni guini'inj ni rasun nan. Ni ngaa guisíj gunünj, ni guini'inj, ngaa ni ganiquin' ráj dacō rian ángel digyán ni rasun daj riānj sisi ga'mi sa'aj rian ángel daj. ⁹Sani gataj ángel daj gunünj:

—Si gui'yáj re' daj si huēj huin si 'yaj sun rian Yan'anj nga re' nga ni jnánj re' huin ni tsínj a'mi

si-nuguan' Yan'anj nga ni tsínj dagahuin si ataj ni nuguan' 'na' rian libro nan. Ga'mi sa' re' rian urin man'an Yan'anj. —Daj gataj ángel daj.

¹⁰Ngaa ni gataj ruhua' yún ángel daj:

—Ni si garij huí re' ni nuguan' nun rian yanj libro nan huin si-nuguan' Yan'anj. Daj si gahuin nichrun' güi ga'na' Jesucristo. ¹¹Xi'i daj ni tsínj 'yaj gaquin', ni ga gue gui'yaj gaquin' sij. Ni tsínj ani quij ruhua, ni ga gue gani quij ruhua sij. Sani tsínj 'yaj nica, ni ga gue gui'yaj nica sij. Ni tsínj hua sa' rian Yan'anj, ni ga gue ga sa' sij rian Yan'anj anj. —Daj gataj ángel daj.

¹²Hué dan ni gataj Jesucristo:

—Rá'yanj guisí rian man án re'. Ni nicā si naru'ue rian án re'. Ngaa ni naru'ue rian da go'ngo a ni é re' daj rún' gui'yaj go'ngo a ni é re'. ¹³Huēj huin tsínj gu'naj Alfa nga Omega. Daj si Alfa huin letra gaxi'i asij sini yan. Ni Omega huin letra nico' da rucu. Ni huēj huin tsínj niquin' asij sini yan. Ni huēj huin tsínj guiniquin' niganj anj.

¹⁴Ni hua 'ueé rian ni ngüi naru'ui si-gan' sisi ga'ue xa ni sij chruj ayu chra chrun 'yaj si gane niganj ni sij nga Yan'anj. Ni ga'ue gatu ni sij rian hue' du'ua xuman' daj. ¹⁵Sani ne' chrej xe' guna ni tsínj 'yaj daj rún' 'yaj ni xuhue nga ni tsínj 'yaj stu'uj nej, ni tsínj 'yaj squira' nej, ni tsínj dagahui' niman nej, ni tsínj nico' yan'anj 'yaj ra'a ni sij nga daran' ni tsínj nia' ruhua ga'mi nuguan' yya nej.

¹⁶Huēj huin Jesús. Ni ga'ní 'ngo ángel niquin' riānj ga'na' nata' ni

nuguan' nan rian án re' huin ín re'
ni ngüi nico' man'anj man go'ngo
xuman'. Ni daj rún' huin 'ngo ya'a
siu coj, ni hué daj huinj rian rey
David. Daj si huéj huin da'ni si'ni
sí'. Ni daj rún' huin 'ngo yati'
stanga niqin' xiguin ngaa ruhua
guerenga', ni hué daj xiguinj rian
xungüi. —Daj gataj Jesús.

¹⁷Hué dan ni ataj Espíritu Santo
nga yun'unj xana gahuin nica
Jesucristo:

—Gahua' re' aj. —Gataj nungüej-é'.

Ni tsínj unun nuguan' nan, ni
gataj sí':

—Gahua' re' aj. —Gataj sí'.

Tsínj nago'o nnee, ni ga'na' sij.
Ni sisi huin ruhua sij, ni go'o yun
sij nnee 'yaj si gane niganj sij nga
Yan'anj.

¹⁸Ni ataj chrünj rian daran' ni
tsínj unun ni nuguan' nun rian yanj
libro nan huin si-nuguan' Yan'anj

sisi si guta' ni sij chra' ni nuguan'
nan mánj. Daj si sisi hué daj gui'yaj
ni sij, ngaa ni ga'nij Yan'anj sayun
ga'na' rian ni sij daj rún' hua nica
rian libro nan. ¹⁹Ni sisi hua 'ngo
tsínj ga'nej ni nuguan' nun rian
yanj libro nan huin nuguan' ataj daj
gahuin ni güi ga'na', ngaa ni ga'ne
Yan'anj si-xugüi sij rian yanj libro
taj si-xugüi ni ngüi gane niganj nga
Yan'anj. Ni si ga'ue gatu sij chruhua
xuman' hua sa' daj daj rún' hua
nica rian libro nan mánj.

²⁰Hué dan ni gataj Jesucristo
huin tsínj a'mi ni nuguan' nan:
—Xanga' ni rá'yanj guisi rian man
án re'. —Daj gataj Jesús.

Ni:

—Amén. Gahua' re' Señor Jesús,
—ataj né'.

²¹Hué dan ni huin ruhuāj sisi
Señor Jesús gui'yaj sinduj rian án
re'. Amén.